

Zapisane obiektywem

Oblicza naszego regionu w najciekawszych ujęciach fotografów.

Zdjęcie Karola Józefa Budzińskiego przedstawiające klasztor benedyktynów w Lubiniu – I miejsce w kategorii zabytkowe obiekty w konkursie o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

W we wrześniu rozstrzygnięte zostały dwa konkursy fotograficzne, składające się na artystyczny wizerunek naszego regionu – kolejna edycja „Mojej Wielkopolski”, którego od lat organizatorem jest Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury, oraz organizowany po raz pierwszy, a pilotowany przez marszałkowski Departament Sportu i Turystyki, konkurs o Nagrodę Marszałka Wo-

jewództwa Wielkopolskiego.

Dwa konkursy fotograficzne, dwa tematy i dwa twórcze pryzmaty, przez które spoglądamy na wielkopolskie pejzaże, architekturę, ludzi i wydarzenia, w których uczestniczą „Moja Wielkopolska”, której patronował „Monitor” to, można rzec, wyzwanie dla pasjonatów, którzy potrafią dostrzec więcej niż inni, mądrze i uważnie obserwują ludzi i miejsca, w których żyją. Dzięki ich artystycznemu za-

miłowaniu pokonkursowe wystawy są zawsze wyczekiwany wydarzeniem, żywą kroniką przeobrażeń wielkopolskich miast, miasteczek i wsi – naszych małych ojczyzn.

Idea „turystycznego konkursu” z kolei było zachęcenie uczestników do rejestrowania obrazów ukazujących piękno przyrody regionu, jego dziedzictwo kulturowe, możliwości aktywnego spędzenia wolnego czasu w różnych zakątkach

województwa. Takie fotografowanie, o czym przekonują nas zdjęcia laureatów, też wymaga umiejętności i pasji oraz chęci pogodzenia ich z zamiłowaniem do wędrówek i aktywnego spędzenia wolnego czasu.

Obydwa konkursy połączył nie tylko moment ich podsumowania. Ich rezultaty wzajemnie wzbogacają nasze spojrzenie na świat, który nas otacza. Atakowani każdego dnia przez niezliczoną ilość ru-

chomych obrazów, tak naprawdę dostrzegamy coraz mniej. Dobrze więc, że nie zanika sztuka fotografii, że są ludzie każdego dnia odkrywający za pomocą aparatu fotograficznego urodę i tajemnice otaczającej nas rzeczywistości.

Oblicza regionu w ujęciach laureatów „Mojej Wielkopolski” oraz autorów wyróżnionych w konkursie o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego prezentujemy wewnątrz numeru. >> strony 8-9

Co Agnieszka Odorowicz wyznała Markowi Woźniakowi? Zbigniewa Haupta skolarzenia z żoną. Dlaczego Stefan Mikołajczak widzi ostrzej? Co Ryszard Grobelny robi na meblach marszałka? >> strona 16

Enigma w Senacie

Po raz pierwszy zaprezentowano polskojęzyczną wersję wystawy „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”. Przygotowana przez samorząd województwa ekspozycja trafiła do Senatu RP. >> strona 2

Taka szkoła da się lubić

Podsumowano pierwszą edycję programu „eSzkoła – Moja Wielkopolska”. Co uczniowie mieli na myśli, przygotowując takie projekty, jak „CHMiEL, czyli Chmielowa Hodowla Miłych i Energicznych Liceali-stek”? >> strona 3

Rok Hipolita

Sejmik postanowił ogłosić 2013 Rokiem Hipolita Cegielskiego. Radni zaapelowali o podejmowanie inicjatyw przypominających postać tego wybitnego Wielkopolanina. >> strona 5

W labiryncie

Jakie wnioski płyną z cyklu debat społecznych, zorganizowanych w Poznaniu przez samorząd województwa przy okazji niedawnych Światowych Dni Innowacji? >> strona 7

Inna strona samorządu

Co Agnieszka Odorowicz wyznała Markowi Woźniakowi? Zbigniewa Haupta skolarzenia z żoną. Dlaczego Stefan Mikołajczak widzi ostrzej? Co Ryszard Grobelny robi na meblach marszałka? >> strona 16

Uczą wrażliwości

Wyjątkowo bogaty jest program tegorocznej edycji Dni Kultury Solidarności, organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu. Cykl wydarzeń promujących wrażliwość na potrzeby innych ludzi oraz odpowiedzialność społeczną zaczął się w połowie października i potrwa do 23 listopada.

Na zdjęciu fragment plakatu autorstwa Ewy Łowżył – jednego z pokazywanych w ramach wystawy „Wygłąda na to, że kocham życie”, prezentowanej na poznańskim placu Wolności, a będącej jednym z elementów Dni Kultury Solidarności. >> strona 3

(Nie) chcą spółek

Sejmik, głosami koalicji PO-PSL, skierował do konsultacji społecznych projekty przekształcenia w spółki dwóch dotychczasowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej: Ośrodka Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów w Poznaniu oraz Zakładu Opieki Psychiatrycznej w Sokołowcu.

O zaletach płynących z przekształcenia przekonywali przedstawiciele władz województwa i dyrektorzy obu placówek. Natomiast przeciwko takim zmianom wystąpili radni opozycji. Szefowie klubów SLD i PiS – po raz pierwszy w historii – zwołali nawet w tej sprawie wspólną konferencję prasową. >> strona 4

Co po roku 2013?

Dziesiąty Europejski Tydzień Regionów i Miast OPEN DAYS odbywał się krótko przed kluczowymi decyzjami UE w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 oraz kształtu polityki spójności po 2013 roku. Nic dziwnego więc, że ta właśnie tematyka zdominowała rozmowy tysięcy europejskich samorządowców, którzy przyjechali do Brukseli w dniach 8-11 października.

Aktywnie w dyskusjach nad tymi kluczowymi dla przyszłości regionów – także dla naszego województwa – kwestiami uczestniczyli również przedstawiciele Wielkopolski. >> strona 6

na wstępie

Co z tym obrazem?

Artur Boinński

Przeglądając zawartość „Monitora”, który trzymacie Państwo w rękach, zauważam, że kilka zamieszczonych materiałów układa się w mozaikę różnych obrazów Wielkopolski. Piszemy o regionie, który stara się mieć wpływ na istotne dla niego rozstrzygnięcia Unii Europejskiej (relacja z tegorocznego OPEN DAYS). I o województwie zmieniającym się dzięki wykorzystywanym tu pieniądзом z tejże Unii (podsumowanie kampanii promocyjnej WRPO). A także o Wielkopolanach, którzy jawią się jako umiarkowani optymiści w dyskusjach o przyszłości (kreślony piórem prof. Kuligowskiego bilans debat społecznościowych w ramach Światowych Dni Innowacji). Mnie najbardziej jednak frapuje obraz wyłaniający się ze zdjęć nagrodzonych w dwóch konkursach fotograficznych. Ten z obszaru turystyki to Wielkopolska kolorowa, radosna, aktywna, warta odkrycia. Natomiast zdjęcia z konkursu im. Ireneusza Zjeżdżałki najczęściej pokazują kontrasty, zdegradowaną albo zapomnianą przez wszystkich przestrzeń, są głównie czarno-białe, nostalgiczne. Przyznam, że wciąż pozostają bez odpowiedzi na pytanie, czy to tylko dlatego, że takie „brzydkie” klimaty ładnie wychodzą na artystycznych fotografiach? ●

Enigma w Senacie

Przygotowana przez samorząd województwa wystawa o wielkopolskich kryptologach trafiła do parlamentu.

Trzy miesiące temu pisaliśmy w „Monitorze” o szerokich działaniach samorządu województwa, mających na celu przywrócenie pamięci o związanych z Poznaniem kryptologach, którzy przyczynili się do złamania kodów niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma. Najważniejszym z tych samorządowych przedsięwzięć była angielskojęzyczna wystawa „Enigma. Decipher Victory”, pokazywana z sukcesem w wielu europejskich miastach, m.in. w Brukseli i w słynnym brytyjskim Bletchley Park.

Teraz, dzięki współpracy marszałka Marka Woźniaka i kierownika Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jana Stanisława Ciechanowskiego, po raz pierwszy pokazano rodzimą

Dr Marek Grajek, autor książki „Enigma – bliżej prawdy”, oprowadza po wystawie marszałka Senatu Bogdana Borusewicza.

wersję językową ekspozycji „Enigma. Odszyfrować Zwycięstwo”. W polskim parlamencie charakterystyczny labirynt, składający się z 23 tablic opowiadających niezwy-

klą historię dokonania naszych kryptologów, można było oglądać od 17 października do 2 listopada.

Wernisaż wystawy odbył się w dniu, gdy senatorowie

przyjmowali okolicznościową uchwałę w sprawie uczczenia pamięci polskich kryptologów Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego i ich wkładu w zwycięstwo nad faszyzmem. Przygotowaną przez Wielkopolan ekspozycję uroczystość otworzył marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, a w imieniu marszałka Marka Woźniaka głos zabrał poznański senator prof. Marek Ziółkowski. Nie zabrakło także przedstawicieli rodzin kryptologów uhonorowanych przez Senat.

Z kolei w dniach 7-8 listopada ekspozycja „Enigma. Odszyfrować Zwycięstwo” była prezentowana w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, towarzysząc międzynarodowej konferencji kryptologicznej. ABO

Chwałą kaliską lecznicę

Kaliski szpital z placówki zadłużonej stał się taką, którą mogą się chwalić władze regionu.

Pochwały pod adresem Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny popłynęły przy okazji wizyty ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza, który spotkał się w Kaliszu z samorządowcami z regionu, by rozmawiać o planowanych zmianach w polityce zdrowotnej. Przy okazji Bartosz Arłukowicz, w towarzystwie marszałka Marka Woźniaka i wicemarszałka Leszka Wojtasiaka, odwiedził podlegającą samorządowi województwa placówkę.

– To największy szpital w Wielkopolsce, który można pokazywać jako przykład dobrego gospodarowania, zarówno jeśli chodzi o proces inwestowania, który przyniósł już szereg efektów, jak i proces przekształcania – podkreślał marszałek Woźniak. – To przykład szpitala, który w ciągu ostatnich lat potrafił zmienić swój wynik finansowy z ujemnego na dodatni, który dzisiaj jest właściwie bez zadłużenia – wtórował marszałkowi minister Arłukowicz.

Władze województwa poinformowały też, że na modernizację czterech oddziałów kaliskiej lecznicy – kardiologicznego, okulistyckiego, laryngologicznego i neurochirurgicznego, a także szpitalnej apteki przekażą kolejne 6 mln zł unijnej dotacji. ABO

Nagroda za reportaż z Syberii

Uroczystość wręczenia nagrody Fundacji Kościelskich odbyła się 13 października w Pałacu Kościelskich – obecnym Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Miłosławiu.

Odebrał ją pisarz i etnolog Andrzej Dybczak, autor książki „Gugara” – reportażu z podróży do Kraju Krasnojarskiego na Syberii, opowiadającego o życiu ewenkijskich pasterzy. „Wykraczająca poza ramy reportażu, ukazująca codzienność rzeczywistości postsowieckiego Wschodu opowieść Andrzeja Dybczaka niepostrzeżenie zmienia się w fascynującą przypowieść o ludzkim losie” – napisało w uzasadnieniu jury.

Oprócz książki, która ukazała się nakładem Wydawnictwa Czarne, powstał też film pod tym samym tytułem,

którego Andrzej Dybczak jest współautorem.

Nagroda Kościelskich jest przyznawana młodym literatom od 50 lat. Wśród laureatów są najwybitniejsi polscy prozaicy, poeci i krytycy literaccy. Przez wiele lat nagrodę wręczano w Lozannie, a od 1989 r. na przemian w Warszawie, Krakowie i Miłosławiu. W ubiegłym roku zarząd Fundacji Kościelskich zdecydował, że w latach 2012-2014 uroczystość odbywać się będzie tylko w Miłosławiu. – Panuje tam niezwykła atmosfera społeczna, jest silna identyfikacja z osobami fundatorów i ideą nagrody – mówił marszałek Marek Woźniak podczas konferencji prasowej poprzedzającej tegoroczną galę. Przypomniał ponadto, że samorząd województwa od kilku

lat wspiera działania fundacji.

13 października w Miłosławiu marszałek Marek Woźniak wręczył profesorowi François Rossetowi, prezesowi Fundacji im. Kościelskich, Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”, przyznany przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bogdana Zdrojewskiego. Profesor Rosset jest wybitnym slawistą oraz krytykiem literackim, profesorem literatury francuskiej na Uniwersytecie w Lozannie.

Uroczystościom wręczenia nagrody towarzyszył dwudniowy cykl – zorganizowanych w Poznaniu, Miłosławiu i we Wrześni – wystaw, koncertów, debat, warsztatów literackich, m.in. z udziałem laureatów poprzednich edycji nagrody. RJ

Kiedy obejrzymy „Hiszpankę”?

Premierę filmu na motywach Powstania Wielkopolskiego zaplanowano na 27 grudnia 2013 r. A kiedy obraz trafi do kin?

„Hiszpanka” to tytuł filmu fabularnego, współfinansowanego przez samorząd województwa, który dzięki atrakcyjnej formie ma trafić do szerokiej publiczności z przekazem o Powstaniu Wielkopolskim (elementy historyczne będą tu jednak raczej tłem niż osią fabuły). O postępcach prac

nad obrazem mówiono podczas październikowego posiedzenia sejmikowej Komisji Kultury.

Kiedy będziemy mogli obejrzeć „Hiszpankę”? Jak mówił radnym Maciej Szwarz, dyrektor współproducenta – samorządowego FilmArtu, plany przewidują, że uroczysta premiera odbędzie się w Poznaniu 27 grudnia 2013 roku – w 95. rocznicę wybuchu powstania. Dalsze rozpowszechnianie filmu zależy w głównej mierze od koproducentów (to m.in. Tele-

komunikacja Polska S.A., ITI Cinema, Canal+). Zawarte umowy określają, jak długo film ma być pokazywany w kinach, kiedy powinien trafić do płatnych telewizji, a kiedy być dostępny na DVD.

Wiele wskazuje na to, że do kin „Hiszpanka” nie wejdzie zaraz po uroczystej premierze, lecz nieco później. Fachowcy przekonują bowiem, że czas między świętami a sylwestrem to zły moment na wprowadzanie nowości na ekrany. ABO

Zapłonęły znicze

Marszałek Marek Woźniak (w towarzystwie posła Arkadego Fiedlera) podczas kwesty na wileńskiej Rosse.

Jesień w polskiej tradycji to czas szczególnej pamięci o naszych zmarłych.

Po raz kolejny marszałek Marek Woźniak objął patronatem i wziął udział w organizowanej przez Radio Merkury i Instytut Pamięci Narodowej akcji „Zapał znicz pamięci”. Jej celem jest utrwalenie pamięci o zagładzie polskich elit na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i zachęcenie do dbania o miejsca związane z martyrologią.

– O II wojnie światowej powiedziano już bardzo wiele, ale wartością wspominania tego konkretnego czasu jest pokazanie mechanizmu totalitarnego państwa hitlerowskiego; terroru, który z niemiecką precyzją wskazywał wrogów i ich bez-

względnie niszczył. Bardzo ważny jest przekaz społeczny tej akcji, w której uczestniczą już po raz czwarty: by nigdy nie dopuścić do powrotu takiego mechanizmu – mówił Marek Woźniak, który tym razem swój „znicz pamięci” zapalił 21 października w Gostyniu.

1 listopada, na zaproszenie prezydenta Poznania, marszałek wziął udział w składaniu kwiatów na mogiłach wybitnych postaci naszego regionu spoczywających na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan. W tym dniu marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Leszek Wojtasiak kwestowali również w ramach corocznej zbiórki na renowację wileńskiej nekropolii Na Roscie. ABO

Uczą, jak być wrażliwym

Trwają III Dni Kultury Solidarności organizowane przez ROPS w Poznaniu.

Rozmowy o sytuacji seniorów, debaty poświęcone rodzinie, Targi Przedsiębiorczości Społecznej – to tylko niektóre punkty bogatego listopadowego programu III Dni Kultury Solidarności, organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Cykl wydarzeń promujących otwartość i wrażliwość na potrzeby innych ludzi oraz odpowiedzialność społeczną zainaugurowany został w połowie października, a trwać będzie do 23 listopada.

W październiku III Dni Kultury Solidarności zdominowały imprezy sportowe i rekreacyjne. Organizatorzy m.in. festynu „Sportowe pokolenia”, „Międzypokoleniowego turnieju strzeleckiego” czy rajdu rowerowego „Pozytywnie skołowani” przekonywali, że aktywność fizyczna to nie tylko sposób na zachowanie dobrej kondycji i zdrowia, ale również szansa na odbudowę więzi rodzinnych i międzypokoleniowych.

Problematyka rodzinna oraz potrzeby osób niepełnospraw-

Lidia (sfotografowana przez Ewę Łowżył) jest bohaterką plakatów kampanii „Życie to pasja”. Zdjęcia z tego cyklu oglądać można do końca listopada na placu Wolności w Poznaniu.

nych będą pozostawać w centrum zainteresowań organizatorów kolejnych wydarzeń. Na przykład 13 listopada w siedzibie Polskiej Akademii Nauk eksperci będą dyskutować o sposobach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a 15 listopada w centrum Concordia Design odbędzie się konferencja „Rodzina w prze-

strzeni publicznej”, tego samego dnia otwarta zostanie tam również pokonkursowa wystawa fotografii „Wielkopolska rodzina w obiektywie”. „Rodzinne klimaty” to z kolei hasło koncertu, który odbędzie się 15 listopada w poznańskim klubie Blue Note.

Do tego klubu warto też się wybrać 17 listopada, by po-

sluchać zespołu Cool Kids of Death. Tego samego dnia w Kupcu Poznańskim będzie można spotkać się z aktorami popularnego serialu „Ranczo”. Natomiast na placu Wolności do końca miesiąca można oglądać wystawę fotografii zatytułowaną „Wygląda na to, że kocham życie”, prezentującą prace Katji Sonne-

wend, Moniki Redzisz i Ewy Łowżył.

W programie tegorocznych dni nie zabraknie dyskusji na temat przedsiębiorczości i społecznej odpowiedzialności biznesu. Natomiast w dniach 20-23 listopada odbędą się kolejne Targi Przedsiębiorczości Społecznej.

Dokładne informacje dotyczące wszystkich wydarzeń proponowanych w ramach DKS dostępne są na stronach internetowych: www.rops.poznan.pl oraz www.wces.pl.

Dni Kultury Solidarności zagościły w Poznaniu po raz pierwszy w 2010 roku, jako jeden z elementów porozumienia na rzecz utworzenia Wielkopolskiego Centrum Ekonomii Solidarności, podpisanego w 2010 roku przez przedstawicieli samorządów województwa i miasta Poznania, Fundację Pomocy Wzajemnej Barka oraz Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego Pro Publico Bono. Od tej pory stały się platformą służącą spotkaniom i wymianie doświadczeń wszystkich podmiotów współtworzących sektor ekonomii społecznej w Polsce. RJ

Jak przyciągnąć inwestorów?

Odpowiedzi na tytułowe pytanie szukano podczas Wielkopolskiego Forum Atrakcyjności Inwestycyjnej.

Konferencję zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przy współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolski. Dwudniowe spotkanie w Rokosowie otworzyli wicemarszałek Leszek Wojtasiak i przewodniczący SGI PW Jacek Gursz.

W forum wzięli udział wójtowie, burmistrzowie i pracownicy urzędów odpowiedzialni za pozyskiwanie i obsługę inwestorów. Mogli się oni dowiedzieć, jak przygotowywać oferty inwestycyjne, jak je najlepiej promować, jak przedstawiać lokalny potencjał, jak rozmawiać z inwestorami i jak unikać najczęściej popełnianych w takich sytuacjach błędów. ABO

Pierwszy raz w Wielkopolsce

Do nawiązywania współpracy gospodarczej ze swoim krajem zachęcał goszczący po raz pierwszy w naszym regionie ambasador Pakistanu w RP.

O potencjale kooperacji z tym 180-milionowym krajem rozmawiano 2 listopada, podczas spotkania marszałka Marka Woźniaka z ambasadorem Pakistanu Muradem Alim.

Jako możliwe obszary współpracy wskazywano przetwórstwo mleczne oraz mięsne. Ambasador zadeklarował rozszerzenie o nasz region programu wizyty przedstawicieli pakistańskich izb gospodarczych, zaplanowanej na początek 2013 roku. ABO

Harcerski jubileusz

27 października w Pile odbyły się obchody 100-lecia harcerstwa w Wielkopolsce.

W uroczystości wzięli udział członek zarządu województwa Tomasz Bugajski, który podziękował harcerzom za kształtowanie, zwłaszcza wśród młodego pokolenia, patriotycznych postaw i nawyków.

Elementami obchodów były: prezentacja poszczególnych drużyn i szczepli harcerskich, złożenie kwiatów pod pomnikiem Stanisława Staszica, zwiedzanie okolicznościowej wystawy. ABO

Edukacyjne świętowanie

Jakie działania w zakresie szkolnictwa prowadzi samorząd województwa?

Okazją do odpowiedzi na to pytanie było spotkanie w związku z Dniem Edukacji Narodowej, które odbyło się 15 października w Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Podczas uroczystości członek zarządu województwa Tomasz Bugajski wręczył nagrody i wyróżnienia pracownikom placówek oświatowych prowadzonych przez wojewódzki samorząd. Są wśród nich m.in. medyczne studia zawodowe, ośrodki doskonalenia nauczycieli, publiczne biblioteki pedagogiczne.

Samorząd województwa wspiera najzdolniejszych, przyznając co roku stypendia naukowe i socjalne marszałka. Urząd Marszałkowski współrealizuje także duże projekty edukacyjne w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Mowa o takich przedsięwzięciach, jak: „e-Szkoła – Moja Wielkopolska” (piszemy o tym obok), „Czas zawodowców – wielkopolskie kształcenie zawodowe”, „Zajęcia pozalekcyjne – kluczem do sukcesu wielkopolskiego gimnazjalisty”. ABO

Taka szkoła da się lubić

Podsumowano pierwszy etap samorządowego programu edukacyjnego.

„Szkło – czy diabli się spodziewali, co z piaskiem nam dali?”, „CHMiEL, czyli Chmielowa Hodowla Miłych i Energetycznych Licealistek”, „H2O-błędni – czyli zawodowo o wodzie”, „Camera Obscura, czyli Poznań w pudełku”, „Amore Pomidore” – to tylko wybrane tytuły uczniowskich projektów nagrodzonych i wyróżnionych w pierwszej edycji programu „eSzkoła – Moja Wielkopolska”. Brzmiały na tyle atrakcyjnie, że choć praca nad nimi odbywała się w ramach zajęć pozalekcyjnych, często też w weekendy, nikogo do udziału w nich nie trzeba było zachęcać.

I o taką właśnie zmianę nastawienia do sposobu nauczania chodzi – „eSzkoła – Moja Wielkopolska” to projekt edukacyjny skierowany do ponad dziesięciu tysięcy uczniów i tysięcy nauczycieli z 105 szkół z każdego powiatu Wielkopolski. Do udziału w nim włączono 70 gimnazjów i 35 liceów.

Głównym celem jest wdrożenie do 2014 roku w szkołach województwa wielkopolskie-

Uczniowie z Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich w Budzynie zaprezentowali skonstruowany przez siebie pojazd (projekt „Matematyka w ryku silnika”).

go nauki metodą projektu i korzystania na lekcjach z nowoczesnego sprzętu, m.in. tabletów, tablic interaktywnych i komputerów. Chodzi o docelową zmianę sposobu nauczania w szkole z promującego posłuszeństwo i naśladownictwo na kształtujący oryginalność i samodzielność wśród uczniów. Takie działanie wpisuje się w założenia Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2010-2020, realizowanej przez samorząd województwa. Partnerami samorządu we wdrażaniu projektu są Uniwersytet im. Adama Mickiewicza i Ogólnopolska Funda-

cja Edukacji Komputerowej. Pierwszą edycję „eSzkoły” podsumowano 29 października w Auli UAM podczas uroczystej gali z udziałem członka zarządu województwa Tomasza Bugajskiego.

Istotnym elementem „e-Szkoły” jest konkurs na projekt matematyczno-przyrodniczy przygotowany przez kilkunastoosobowy zespół uczniów. Podczas gali poznaliśmy najlepsze spośród 315 realizowanych pomysłów. Do nagrodzonych uczniów trafiły laptopy, iPhony, konsole gier oraz przenośne dyski, a do szkół – tablice interaktywne.

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 29 października, podczas XXVII sesji sejmiku, w złożonych zapytaniach i interpelacjach.

Marcin Porzucek (PiS) pytał o kwestie dotyczące funkcjonowania Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Pile, kontroli dofinansowanego z WRPO projektu budowy warsztatów terapii zajęciowej w Wolsztynie, możliwości zaangażowania województwa w budowę zbiornika retencyjnego w Ujściu.

Błażej Spychalski (PiS) wniósł o informację dotyczącą ewidencjonowania czasu pracy dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Koninie, w związku z jego pozazawodową aktywnością samorządową i polityczną.

Marek Sowa (PiS) interpelował w sprawach: przywrócenia zlikwidowanego porannego pociągu z Rawicza do Poznania, udzielenia pomocy finansowej dla Powiatowego Urzędu Pracy w Rawiczu, wprowadzenia ulg dla kolejarzy w pociągach obsługiwanych przez Koleje Wielkopolskie.

Jan Mosiński (PiS) w interpelacji apelował o dofinansowanie zakupu ambulansu dla szpitala w Wolicy. W swoich zapytaniach poruszył kwestie: siedziby kaliskiego oddziału Wielkopolskiego Centrum Medycyny Pracy oraz źródła pokrycia kosztów odszkodowania zasądzonego dla zwolnionego dziennikarza Radia Centrum.

Waldemar Witkowski (SLD) w swoim wystąpieniu mówił o sposobach uniknięcia pojawiających się ostatnio problemów z wykonawcami zleczanych przez województwo robót drogowych. Zaproponował też, by rozważyć udostępnienie na stronie internetowej nagrania audio z sesji sejmiku.

Maciej Wiśniewski (SLD) pytał o aktualny stan prawny terenów przy linii brzegowej Jeziora Dominickiego, a także o ewentualne konsekwencje budżetowe dla województwa uchwały zgromadzenia wspólników spółki Przewozy Regionalne, związanej z nadmiernym zadłużeniem tej firmy.

Zbigniew Ajchler (niezależny) złożył interpelację dotyczącą zarejestrowanej w województwie lubuskim, ale funkcjonującej także na części obszaru Wielkopolski Lokalnej Grupy Rybackiej Obra-Warta, zarzucając nieprawidłowości w naborze projektów do dofinansowania.

Kazimierz Pałasz (SLD) w interpelacji wnioskował o unieważnienie uchwały zarządu województwa w sprawie regulaminu organizacyjnego Wielkopolskiego Zarządu Geodezji, Kartografii i Administrowania Mieniem w Poznaniu i wycofanie się z decyzji o likwidacji pracowni terenowych WZGKiAM w Kaliszu i Koninie.

Bogdan Trepieński (PO) powrócił do zmiany kategorii fragmentu dotychczasowej drogi krajowej numer 5 z Poznania do Gniezna. Radny apelował o zaangażowanie zarządu województwa w pomoc gminom, które w tej sprawie walczą o zmianę niekorzystnych dla nich regulacji.

Jan Grzesiek (PSL) interpelował w kwestii zapewnienia odpowiednich do liczby pasażerów składów pociągów regionalnych. Radny sygnalizował też związane ze zmianą wymogów NFZ problemy chorych na cukrzycę z dostępem do punktów kontroli poziomu cukru. **ABO**

Do komercjalizacji

Sejmik zdecydował o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie przekształcenia w spółki kolejnych dwóch marszałkowskich zakładów opieki zdrowotnej.

Podczas październikowej sesji radni sejmiku zgadzili się na przystąpienie do konsultacji związanych z propozycjami komercjalizacji Ośrodka Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów w Poznaniu oraz Wojewódzkiego Zakładu Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie. To kolejna w tym roku decyzja sejmiku – po dotyczącej pogotowia w Koninie – związana z tego typu przekształceniami w wojewódzkich placówkach opieki zdrowotnej.

Sejmik przyjął obydwie uchwały głosami radnych koalicji PO i PSL, po wcześniejszym odrzuceniu wniosku radnego Zbigniewa Czerwińskiego (PiS) o wykreślenie z porządku obrad punktu dotyczącego szpitala w Sokołowie.

Podczas wspólnej konferencji prasowej poprzedzającej październikową sesję przedstawiciele opozycji wyrażali obawę, że program komercjalizacji doprowadzi de facto do prywatyzacji placówek. Przedstawili też pogląd, że zakład psychiatryczny w Sokołowie powinien zostać połączony ze szpitalem wojewódzkim w Kaliszu, bo jest to zgodne z dotychczasową strategią konsolidacji marszałkowskich lecznic.

– Przy planach rozwoju psychiatrii w kaliskiej placówce wydaje się to najbardziej logicznym rozwiązaniem – dowodził Zbigniew Czerwiński.

O planach rozwojowych kierowanych przez siebie placówek mówili podczas sesji dyrektorzy Dariusz Godlewski z OPEN i Janina Kubiak z Sokołowski.

wiński. Nawiązując zaś do trudności związanych z finansowaniem świadczeń onkologicznych przez NFZ, przekonywał, że szpitalne spółki w podobnych sytuacjach będą wstrzymywać przyjęcia, zmuszone kierować się jedynie interesem ekonomicznym.

– Działania komercjalizacyjne nie mogą być podejmowane od przypadku do przypadku – stwierdził Marek Niedbała (SLD). – Potrzeba jasnej wizji zmian w całej wojewódzkiej ochronie zdrowia.

– Proponujemy, aby powstały spółki ze 100-procentowym udziałem samorządu województwa, zatem przestańmy mówić o prywatyzacji – apelował do przedstawicieli opozycji radny Rafał Żelaznowski (PO), gdy ponownie te-

mat ten stał się wątkiem dyskusji podczas sesji sejmiku.

– Chcemy przekształcić te zakłady w spółki, bo to rozwiązanie, które gwarantuje realizację ich planów rozwojowych – podkreślał nadzorujący wojewódzkie placówki opieki zdrowotnej wicemarszałek Leszek Wojtasiak podczas posiedzenia opiniującej projekty uchwał sejmikowej Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego. – OPEN i szpital w Sokołowie to zakłady dobrze prosperujące i dobrze zarządzane, a to gwarantuje sukces tej komercjalizacji.

Czy na przekształceniach skorzystają pacjenci zakładów i ich załogi?

– Będziemy bardziej konkurencyjni i zwiększymy ofertę dla pacjentów, m.in. o chi-

rurgię jednego dnia oraz centrum rehabilitacji onkologicznej – mówił dr Dariusz Godlewski, dyrektor poznańskiego OPEN. – Uzyskamy też dodatkowe możliwości inwestowania.

– Lepiej zagospodarujemy posiadany majątek – odpowiadała na pytania radnych dr Janina Kubiak, dyrektor szpitala w Sokołowie. – Chcemy stworzyć hostel dla osób uzależnionych i będziemy pomagać im w powrocie do normalnego życia. Planujemy utworzenie nowych oddziałów psychiatrycznych – opiekuńczo-leczniczego i pielęgnacyjno-leczniczego, w których opiekę znajdą osoby przewlekle chore. W ten sposób powstaną także nowe miejsca pracy.

W uzasadnieniach do projektów uchwał zarząd województwa wskazywał także na inne atuty związane z proponowanym modelem funkcjonowania marszałkowskich placówek, wśród nich wymieniając m.in.: przejrzysty nadzór właścicielski, efektywny sposób zarządzania, zdolność elastycznego reagowania na potrzeby rynku, perspektywy pozyskania dodatkowych środków finansowych z tytułu udzielanych świadczeń zdrowotnych poza kontraktem z NFZ, większe możliwości finansowania inwestycji, a także swobodę w decydowaniu o przeznaczeniu zysku. **RJ**

Dokapitalizowali koleje i WAZE

Sejmik zdecydował o podwyższeniu kapitału dwóch samorządowych spółek.

Koleje Wielkopolskie dokapitalizowano kwotą 2 mln zł (pieniądze pochodzą z kar nałożonych za złe wykonywanie usług przez Przewozy Regionalne). Z kolei Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią uzyskała 400 tys. zł (wcześniejsza kwota ta była zarezerwowana na przetrzut wód kopalnianych do jezior we wschodniej Wielkopolsce).

Wśród innych zmian w budżecie województwa zatwierdzonych przez sejmik znalazło się zmniejszenie o 22 mln zł tegorocznych wydatków na budowę siedziby samorządu – ta oszczędność poszła na obniżenie deficytu w planie dochodów i wydatków regionu na 2012 rok. **ABO**

Nowy wiceprzewodniczący

Kazimierz Pałasz (na zdjęciu – na pierwszym planie) z SLD został wybrany 29 października na nowego wiceprzewodniczącego sejmiku województwa. W tajnym głosowaniu ta jedyna zgłoszona kandydatura uzyskała 33 głosy, przy 1 przeciwnym i 2 wstrzymujących się. Ponadto radni zaakceptowali wejście Kazimierza Pałusza w skład Komisji Statutowej i jego wybór na przewodniczącego tego gremium. We wszystkich przypadkach chodziło o stanowiska zajmowane wcześniej przez zmarłego we wrześniu Kazimierza Kościelnego. Sejmik przyjął też uchwałę sankcjonującą wygaśnięcie mandatu zmarłego radnego. **ABO**

Konińskie dwa w jednym

Radni zgodzili się na powołanie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie.

Stosowną uchwałę w tej sprawie podjęto podczas październikowej sesji sejmiku. Centrum Doskonalenia Nauczycieli rozpocznie działalność w nowej formule od 1 stycznia 2013 roku. CDN ma funkcjonować jako zespół placówek, skupiający działające dotąd oddzielnie: Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Koninie wraz z Ośrodkiem Szkoleniowym w Wąsoszach oraz Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie.

W uzasadnieniu do uchwały podkreślono, że biblioteki pedagogiczne oraz ODN-y realizują de facto wspólne działania edukacyjne oraz służą tej samej grupie zawodowej. **ABO**

Rok Cegielskiego

Sejmik postanowił uczcić 200. rocznicę urodzin wielkiego Wielkopolanina.

Podczas październikowej sesji sejmiku radni jednogłośnie przyjęli apel w sprawie ogłoszenia 2013 rokiem Hipolita Cegielskiego. Poniżej publikujemy treść tego aktu:

Sejmik ogłasza rok 2013 rokiem Hipolita Cegielskiego, w celu uczczenia dwusetnej rocznicy Jego urodzin.

6 stycznia 1813 r. we wsi Ławki (w ówczesnym powiecie powidzkim; dzisiejszy powiat gnieźnieński, gmina Trzemeszno) na świat przyszedł Hipolit Cegielski – społecznik, filolog, pionier wielkopolskiego przemysłu maszynowego, współtwórca polskiej prasy politycznej oraz wychowawca młodzieży. Całe życie, nie licząc 4-letniego okresu studiów na Uniwersytecie Berlińskim, związał z Wielkopolską.

Od dzieciństwa przejawiający zamiłowanie do nauki i świadomy konieczności ciągłej edukacji, z biegiem lat

stał się ich zagorzałym propagatorem, mając za cel praktyczne wychowanie polskiej młodzieży, przy jednoczesnym zachowaniu wartości kultury i ducha narodowego. Stworzył pierwsze niezależne pismo w Poznaniu – „Gazetę Polską” oraz bardzo wpływowy w okresie zaborów „Dziennik Poznański”. Przetarł szlak skutecznej rywalizacji z zaborcą na polu handlu, a następnie przemysłu, otwierając początkowo w 1846 r. skład żelaza i narzędzi rolniczych. W 1855 r. otworzył przy ul. Koźziej w Poznaniu fabrykę narzędzi i maszyn rolniczych, która stała się najżywotniejszym z Jego dzieł.

Godnym przypomnienia jest, iż mimo sukcesów zawodowych, nie zapomniał o patriotycznym obowiązku działania na rzecz społeczeństwa. Był na tym polu kontynuatorem dzieła Karola Marcinkowskiego i czołowym pozytywistą spod znaku pracy or-

FOT. S. SEIDLER

Pomnik Hipolita Cegielskiego przy poznańskim placu Wiosny Ludów.

ganicznej. Tytaniczna praca wykonana w roli wiceprezesa Towarzystwa Naukowej Pomocy, członka honorowego Towarzystwa Rzemieślnicze-

go, członka, a potem prezesa Towarzystwa Przemysłowego, czy prezesa Centralnego Towarzystwa Gospodarczego – mogą być przykładem dla dzisiejszych pokoleń.

Apelujemy do placówek oświatowych i naukowych, organizacji społecznych i gospodarczych, samorządów oraz wszystkich mieszkańców naszego województwa o uczczenie w szczególności w przyszłym roku rocznicy narodzin tego wielkiego Wielkopolanina. Pragniemy, by przy tej okazji popularyzowano wiedzę i kultywowano pamięć o tym, nie zawsze docenianym, bohaterze polskiej historii, którego działalność odcisnęła niezatarte piętno na charakterze naszego regionu. Wierzymy głęboko, że przypomnienie Jego dzieła przyniesie restytucję ideałów, które w XIX i XX wieku przyświecały wielkiemu Wielkopolaninowi w działalności publicznej. •

Brakuje na onkologię

Sejmik zaapelował o dodatkowe pieniądze na leczenie onkologiczne w Wielkopolsce.

Zaniepokojeni informacjami o problemach oddziałów leczących choroby nowotworowe radni sejmiku przyjęli stanowisko w sprawie finansowania świadczeń onkologicznych na terenie województwa wielkopolskiego i podziału rezerwy NFZ.

W dokumencie zwrócono uwagę, że od początku 2010 roku wielkopolskie zakłady opieki zdrowotnej wykonały świadczenia medyczne z zakresu onkologii o ponad 112 milionów złotych przekraczające zakontraktowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia limit. Gdyby rygorystycznie trzymały się zasad

ekonomii, musiałyby wydłużyć oczekiwanie na planowe zabiegi o dwa miesiące, ryzykując zdrowiem pacjentów. Jednocześnie, po raz drugi z rzędu, województwo wielkopolskie otrzymało z rezerwy NFZ znacznie mniej, niż wynosi udział w wykonywaniu wyspospecjalistycznych procedur, w tym onkologicznych.

„Jako radni Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nie akceptujemy takiej sytuacji i apelujemy o jak najszybsze zmiany w systemie finansowania świadczeń onkologicznych oraz przekazanie przez NFZ dodatkowych środków dla Województwa Wielkopolskiego, zgodnych z jakościowym i ilościowym poziomem świadczonej usługi” – czytamy w stanowisku. ABO

Wyszkołą kadry dla kolei

Reaktywacją kształcenia dla kolejnictwa zainteresowani są pracodawcy, organizatorzy szkół ponadgimnazjalnych, a także samorząd województwa.

O możliwościach przywrócenia kształcenia w niektórych specjalizacjach kolejowych mówiono podczas październikowego posiedzenia sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki, a 30 października w Ostrowie Wielkopolskim, z udziałem członka zarządu województwa Tomasa Bugajskiego, rozmawiali o tych kwestiach przedstawiciele przedsiębiorstw kolejowych, dydaktycy i samorządowcy.

Rezultatem starań podjętych przez władze powiatu ostrowskiego i dyrekcję tamtejszego Zespołu Szkół Budowlano-Energetycznych jest porozumienie patronackie zawarte ze spółką PKP Polskie Linie Kolejowe, a także współpraca z partnerskimi uczelniami Ostrowa i Kalisza w zakresie

kształcenia we wskazanych przez spółkę zawodach. Upowszechnieniem podobnych rozwiązań w szkołach kontynuujących tradycje dawnych techników kolejowych w Poznaniu i Pile zainteresowany jest samorząd województwa, który ma udziały w firmach realizujących przewozy regionalne.

– Po kilkuletniej stagnacji sytuacja się zmienia – mówi Tomasz Bugajski. – Tylko spółka PKP Polskie Linie Kolejowe do 2016 roku sygnalizuje zapotrzebowanie na ponad 1300 nowych pracowników w wielu zawodach. Specjalistów poszukiwać będą samorządowe spółki przewozowe, w tym Koleje Wielkopolskie. Widzimy także konieczność kształcenia maszynistów w systemie pomaturalnym.

Inicjatywy szkół stanowiące odpowiedź na oczekiwania rynku pracy mają szansę na wsparcie z programów unijnych pilotowanych przez samorząd województwa. RJ

Zanim ujarzmimy rzekę

Sejmik zapoznał się 29 października z informacją dotyczącą przygotowań do budowy zbiornika retencyjnego na Prośnie w Wieloski Klasztornej.

Akwen, który pomieści do 67 mln m³ wody, powstanie na pograniczu powiatów: kaliskiego, ostrowskiego i ostrowskiego, zajmując ponad 2 tys. hektarów. Wielofunkcyjny zbiornik pozwoli na zredukowanie przepływów powodziowych oraz na ochronę miasta Kalisza, a pośrednio także Poznania. Umożliwi też intensyfikację gospodarczą okolicznych gmin, m.in. dzięki zwiększeniu zasobów wody dla rolnictwa oraz stworzeniu warunków do rozwoju turystyki.

Całkowity koszt budowy został oszacowany na 586,7 mln zł. Na jej przygotowanie i wykup gruntów pod zbiornik przeznaczono już 87,5 mln zł, które pochodziły z budżetu państwa (32,6 mln), programu „Odra 2006” (32,3 mln) i budżetu województwa (19,5 mln).

Nadal trwają prace związane z pozyskaniem gruntów pod inwestycję. Dotąd wykupiono 93 zabudowane gospodarstwa rolne i zawarto 402 akty notarialne. Samorząd województwa w tym roku na wykupy przeznaczył 1,5 mln zł, co pozwoli na zakończenie procesu pozyskania gruntów od rolników, którzy dobrowolnie zdecydowali się na ich zbycie Skarbowi Państwa.

W przekazanej sejmikowi informacji podkreślano, że powodzenie przygotowań do inwestycji zależeć będzie m.in. od tego, czy realizujący to zadanie Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zdoła szybko pozyskać od Agencji Nieruchomości Rolnych około 350 hektarów gruntów dla rolników, którzy zdecydowali się na zamianę ziemi.

Przejęcie gruntów warunkuje wydanie stosownych pozwoleń na rozpoczęcie budowy. Te zaś będą niezbędne po to, aby inwestycja mogła skorzystać z unijnego dofinansowania w ramach budżetu na lata 2014-2020. Mówiono o tym 16 października w kaliskim starostwie, podczas narady z udziałem samorządowców oraz przedstawicieli zaangażowanych instytucji, w której uczestniczył m.in. członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski.

– Koniec roku 2013 – początek 2014, to jest ten moment, w którym musimy być formalnie przygotowani do rozpoczęcia budowy – mówił podczas narady wojewoda Piotr Florek.

– Ten termin może być realny – zapewniał Krzysztof Grabowski. – Nie wykluczam nawet, że w pojedynczych przypadkach, jeśli nie dojdziemy do porozumienia w sprawach gruntowych, trzeba będzie zastosować specyficzną wyłączeniową. RJ

Wyszli ze zgromadzenia

Wielkopolska po 11 latach występuje ze Zgromadzenia Regionów Europy.

29 października sejmik przyjął uchwałę, w której wyraził wolę wystąpienia województwa wielkopolskiego ze Zgromadzenia Regionów Europy.

Wielkopolska przystąpiła do zgromadzenia w 2001 roku. Pozwalało to wówczas na zdobywanie cennych doświadczeń województwu stojącemu u progu członkostwa w UE. Obecnie – jak napisano w uzasadnieniu do uchwały – obecność Wielkopolski

w strukturach unijnych i w wielu europejskich sieciach tematycznych daje regionowi więcej korzyści niż „kosztowne członkostwo w ogorzałej, acz nieoperatywnej sieci”, jaką jest Zgromadzenie Regionów Europy.

Do decyzji władz województwa przyczyniły się też: utrata płynności finansowej przez zgromadzenie, nieprzedstawienie wizji rozwoju organizacji na niedawnym posiedzeniu plenarnym i zapowiedź nowych, niekorzystnych zasad członkostwa. ABO

Gimnazjaliści z południa Wielkopolski przyglądali się pracy radnych

FOT. A. BOIŃSKI

Uczniowie gimnazjów w Rydzynie (na zaproszenie radnej Marioli Czarnoty) oraz w Trzcinicy i Laskach (na zaproszenie radnego Andrzeja Mrozińskiego) gościli na październikowej sesji sejmiku województwa. Młodzi Wielkopolanie przyglądali się pracy radnych, mieli też okazję porozmawiać (patrz zdjęcie) z przewodniczącym sejmiku Lechem Dymarskim i marszałkiem województwa Markiem Woźniakiem. ABO

Jak łączyć

Nowy instrument służący pozyskiwaniu środków na przedsięwzięcia infrastrukturalne był tematem seminarium komisji COTER Komitetu Regionów, które odbyło się w Walencji.

Mowa o zaproponowanym przez Komisję Europejską instrumencie „Łącząc Europę”. Przedstawiciele unijnych regionów rozmawiali o możliwym wpływie takiego rozwiązania na spójność terytorialną UE oraz o płynących z niego szansach i zagrożeniach (te ostatnie mogą dotknąć takie kraje jak Polska).

Seminarium, które odbyło się 24 października, poprowadził, jako przewodniczący COTER, marszałek Marek Woźniak. Wizyta w Walencji była też okazją do spotkań z władzami tego regionu. ABO

Reprezentował nas w Strasburgu

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak uczestniczył w październiku w obradach gremiów skupiających przedstawicieli europejskich samorządów.

W dniach 15-18 października w Strasburgu odbywał się 23. Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy. Podczas obrad rozmawiano m.in. o zaangażowaniu politycznym młodzieży w budowanie demokracji, a także o problematyce zarządzania makroregionami w Europie.

Wcześniej, w dniach 11-12 października, Wojciech Jankowiak reprezentował województwo podczas obrad Biura oraz posiedzenia plenarnego Zgromadzenia Regionów Europy. ABO

Więcej Europy

Czołowi europejscy politycy, skupieni na forum unijnym w Europejskiej Partii Ludowej (EPP), spotkali się w dniach 17-18 października na swoim kongresie w Bukareszcie.

Hasło „więcej Europy” ma być odpowiedzią na kryzys – tak ekonomiczny, jak i strukturalny w samej UE – z którym zmagają się mieszkańcy kontynentu.

W kongresie uczestniczyli m.in. przewodniczący Komisji Europejskiej i Rady Europejskiej, szefowie rządów i głowy państw. W spotkaniu – jako przewodniczący komisji COTER i wiceprzewodniczący grupy EPP w Komitecie Regionów – wziął też udział marszałek Marek Woźniak. ABO

Co będzie po roku 2013?

Wielkopolskie akcenty podczas tegorocznej edycji OPEN DAYS.

Przewodnicząca komisji REGI Parlamentu Europejskiego prof. Danuta Hübner i przewodniczący komisji COTER Komitetu Regionów marszałek Marek Woźniak podczas wspólnego posiedzenia obu tych gremiów.

Dziesiąty Europejski Tydzień Regionów i Miast OPEN DAYS odbywał się krótko przed kluczowymi decyzjami UE w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 oraz kształtu polityki spójności po 2013 roku. Nic dziwnego więc, że ta właśnie tematyka zdominowała rozmowy tysięcy europejskich samorządowców, którzy przyjechali do Brukseli w dniach 8-11 października. Dyskutowano o tym zarówno podczas sesji otwierającej OPEN DAYS (z udziałem szefów najważniejszych instytucji UE), jak i w czasie sesji plenarnej Komitetu Regionów.

Marszałek Marek Woźniak w trakcie tego pierwszego spotkania oraz podczas konferencji prasowej poprzedzającej wspólne posiedzenie komisji COTER i CORLEAP zwracał uwagę na zagrożenia płynące z próby zawężenia dziedzin, na które będzie można przeznaczyć unijną pomoc. – Tworząc ograniczone ogólnie pola interwencji, utracimy możliwość kreowania polityki spójności przez regiony. Bogactwo Eu-

ropy polega na jej różnorodności, tymczasem zunifikowanie obszarów wsparcia może doprowadzić do utraty tego, co lokalne, specyficzne i cenne – przestrzegali marszałek.

Podczas OPEN DAYS Marek Woźniak był też m.in. jednym z panelistów warsztatu „Współpraca terytorialna i parlamentarna w ramach Partnerstwa Wschodniego jako korzyść dla Europy”. Marszałek, podkreślając wagę tego projektu, zachęcał samorządowych partnerów ze Wschodu do zaangażowania we współpracę, ale również zwracał uwagę na zagrożenia dla realizacji Partnerstwa w przyszłości.

Tematyka unijnego budżetu i polityki spójności w latach 2014-2020 przewijała się też podczas rozmów przewodniczących polskich sejmików, którzy uczestniczyli w wydarzeniach OPEN DAYS oraz odbyli posiedzenie Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP. Kwestie negocjacji w sprawie regulacji po 2013 roku omówiono z punktu widzenia Komisji Euro-

Oficjalne hasło tegorocznych OPEN DAYS mówiło o różnicy, jaką wnoszą europejskie regiony i miasta, jednak najczęściej uwagi uczestniczący w wydarzeniu przedstawiciele lokalnych władz z całej UE poświęcili unijnemu budżetowi i polityce spójności w latach 2014-2020.

pejskiej, Parlamentu Europejskiego, polskich władz oraz Komitetu Regionów. W tych pracach brał udział przewodniczący wielkopolskiego sejmiku Lech Dymarski.

Z kolei członek zarządu województwa Tomasz Bugajski przewodniczył grupie liderów z wielkopolskich lokalnych grup działania, która wzięła udział w warsztatach podczas OPEN DAYS. Tu także nie zabrakło rozmów o obliczu europejskiego wsparcia od 2014 roku, w obszarach interesujących uczestników wyjazdu zorganizowanego przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Tradycyjnie już nasz region zaakcentował swój udział w OPEN DAYS również jako współorganizator jednego z warsztatów. Tym razem w siedzibie Biura Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego w Brukseli paneliści z kilku regionów wymieniali się doświadczeniami w zakresie budowania strategii na rzecz wzrostu gospodarczego. ABO

Podczas sesji otwierającej OPEN DAYS marszałek Marek Woźniak przestrzegali przed ograniczaniem obszarów, na które regiony mogą przeznaczać unijne wsparcie w ramach polityki spójności.

Uczestnicy Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP (wśród nich Lech Dymarski) spotkali się m.in. z dyrektorem BIWW i koordynatorem polskiej delegacji w Komitecie Regionów Moniką Kapturską.

Województwo przyjęte do podmiejskiej sieci

Gdy trwały OPEN DAYS, w Brukseli odbyło się też zgromadzenie ogólne Sieci Regionów Podmiejskich PURPLE. Wielkopolska jest jej członkiem oficjalnie od 9 października – wówczas odpowiednie dokumenty w tej sprawie podpisali wice-marszałek Wojciech Jankowiak i przewodniczący PURPLE Michel Gregoire z francuskiego regionu Rhône-Alpes. ABO

Tradycyjnie już wielkopolskie przedstawicielstwo w Brukseli było współorganizatorem jednego z warsztatów odbywających się w ramach OPEN DAYS.

Optymiści w labiryncie

Co wynika z debat o przyszłości regionu przeprowadzonych w ramach ŚDI?

Labirynt Innowacji, który zaistniał na przełomie września i października na poznańskim placu Mickiewicza, kuśił odwiedzających nie tylko prezentacją najnowszych osiągnięć technologicznych. W otoczeniu multimedialnych ekranów odbyły się także trzy debaty poświęcone przyszłości Wielkopolski i jej mieszkańców. Oczywiście, rozmowy o tym, co może się wydarzyć, są obarczone wielkim ryzykiem błędu i czasem przypominają wróżenie, nie powinno to jednak powodować zamykania oczu na wyzwania stojące przed nami już niebawem.

Każda z debat była poświęcona innej tematyce. Pierwsza dotyczyła Poznania i Wielkopolski jako miejsc zrównoważonego rozwoju, innowacyjności i kreatywności. Druga skupiała się na przemianach demograficznych, w tym starzeniu się społeczeństwa oraz ruchach migracyjnych. Kolejną poświęcono miejscu i znaczeniu aglomeracji poznańskiej w kontekście sąsiedztwa Warszawy oraz Berlina. Pomysł na to, aby Labirynt Innowacji zamienić w trzy popołudnia w otwartą agorę poglądów, pomysłów i opinii, okazał się trafiony. W debatach wzięło udział kilkadziesiąt osób,

Debaty odbyły się w ramach zorganizowanych przez samorząd województwa Światowych Dni Innowacji.

żywo zainteresowanych sprawami swojego miasta i regionu. Wśród nich byli: wice-marszałek województwa Leszek Wojtasiak, laureat Oscara Jan A. P. Kaczmarek, dzielnicy UAM, działacze społeczni, przedstawiciele stowarzyszeń, fundacji, ruchów miejskich, studenci i „zwykli” mieszkańcy.

W dyskusjach przeważał ton wyważonego optymizmu. Wiele osób powtarzało, że powinniśmy zrzucić z siebie garb braku wiary we własne dokonania. Bardzo często dopiero opinia obcokrajowców – w jakim fajnym mieście żyjecie, macie tutaj wszystko! – przekonuje nas, że znajdu-

jemy się w miejscu mogącym być powodem do dumy. Inna sprawa, że wciąż niedostatecznie zajmujemy się promocją osiągnięć miasta, regionu i działających tutaj ludzi. Nie wystarczy dzisiaj czekać aż ktoś nas odkryje, trzeba po prostu dać się odkryć.

Wiele emocji budziła kwestia zarządzania i współodpowiedzialności za przyszłość regionu. Wskazywano tutaj na brak efektywnego obiegu informacji między urzędami a sektorem pozarządowym, iluzoryczność konsultacji społecznych, na podejmowanie inwestycji, co do których nie osiągnięto porozumienia.

Problem ten podjął Jan A. P. Kaczmarek, który podkreślił, że dzisiaj nie jest już sztuką wskazywanie kolejnych braków czy niedogodności, ale znajdowanie pozytywnych rozwiązań, pozwalających na ich przezwyciężenie. W kontekście tworzenia konsensusu społecznego szeroko dyskutowana była również kwestia przywództwa regionalnego i lokalnych liderów. W debacie pojawiały się głosy, że prawdziwy lider winien mieć nie tylko wizję, ale także umiejętność zjednywania sojuszników. Do tej kwestii bezpośrednio odniósł się w dyskusji wice-marszałek Leszek Wojtasiak, osadzając ją w kontekście tworzenia polityki regionalnej oraz polityki innowacyjności. Wice-marszałek zwrócił uwagę na fakt, że lider, dzięki mandatu społecznemu, posiada przywilej i obowiązek wytyczania mapy rozwoju regionu, wyboru priorytetów, jednakże tym samym spoczywa na nim odpowiedzialność za podejmowane decyzje i trudne zadanie przekonania do swych racji społeczeństwa.

Pytaniem bez ostatecznej odpowiedzi pozostało to, które dotyczyło wciąż niewielkiej obecności obcokrajowców w Wielkopolsce. Skoro żyjemy w regionie o dobrych wskaź-

nikach ekonomicznych, skoro w Poznaniu mamy najniższe bezrobocie w kraju, skoro jest autostrada, lotnisko, tereny zielone, uniwersytety, teatry, dlaczego nie ma cudzoziemców? Przecież potrafimy wspaniale podejmować gości, czego przykładem jest niedawne Euro, ale także spotkania Taizé czy Konferencja Klimatyczna ONZ. Może jednak takie odświeżające i wyjątkowe wydarzenia są czymś odmiennym od trwałego sąsiedztwa, czyli akceptacji różnic i zgody na pluralizm wartości, także tych światopoglądowych czy religijnych? Być może nadal nie jesteśmy po prostu gotowi na to, co oznacza szeroko pojęta wielokulturowość.

Być może przesadna jest opinia jednego z uczestników debat, który twierdził, że mogłyby się one odbywać w sposób ciągły, a Labirynt Innowacji winien na stałe zagospodarować obok pomnika Mickiewicza. Głód rozmów o wspólnych sprawach jest jednak wielki. I jest to jednocześnie argument na to, że wielu z nas wierzy, iż mamy realny wpływ na swoje życie i swoją przyszłość. W kontekście obiegowych opinii jest to sprawa o wymiarze społecznej innowacji.

Waldemar Kuligowski

CKiS ma szefową

Zarząd województwa powołał Elżbietę Barszcz na stanowisko dyrektora Centrum Kultury i Sztuki w Koninie.

Nowa szefowa placówki – powołana na okres pięciu lat – pracuje w niej od dwudziestu lat. Na stanowisku dyrektora konińskiego CKiS zastąpiła Jadwigę Kujawińską. Jak informowaliśmy dwa miesiące temu, Elżbieta Barszcz została rekomendowana marszałkowi województwa przez komisję konkursową, zdobywając największą liczbę punktów z czworga kandydatów. ABO

Projekty dla wsi

Wielkopolscy rolnicy, samorządowcy i lokalni liderzy rozmawiali w Sielinku o inwestowaniu w obszary wiejskie.

Rezultaty Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 omawiano podczas konferencji zorganizowanej 26 października w Sielinku przez Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Konferencja ukazywała pozytywne przykłady działań rolników, przedsiębiorców i gmin. Uczestnicy dyskusji – m.in. przedstawiciele instytucji i organizacji pracujących na rzecz wsi i rolnictwa, lokalnych grup działania, samorządowcy – podkreślali, że realizowane projekty wpłynęły na unowocześnienie obszarów wiejskich. Natomiast aktywność lokalnych grup i stowarzyszeń przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu. PW

Bezpiecznie gospodarzą

Lidia i Zbigniew Krzywda z Aleksandrii w gminie Brzeziny zajęli II miejsce w Ogólnokrajowym Konkursie na Bezpieczne Gospodarstwo Rolne.

Jest on organizowany, pod patronatem prezydenta Bronisława Komorowskiego, przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Przedsięwzięcie, przez promowanie bezpiecznych gospodarstw, ma przyczynić się do zmniejszenia liczby wypadków przy pracy w rolnictwie. Gospo-

darstwo w Aleksandrii już wcześniej zostało zauważone – jego właściciele kilka lat temu byli laureatami konkursu „Wielkopolski Rolnik Roku”.

23 października gratulacje gospodarzom w Aleksandrii złożyli członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski, dyrektor oddziału regionalnego KRUS w Poznaniu Maria Wróblewska, przedstawiciele władz powiatu kaliskiego i gminy Brzeziny. ABO

Wizyta w gospodarstwie w Aleksandrii.

Wielkopolskie rewolucje z Romami

Pasażerowie pociągów na trasie Poznań-Warszawa mogli obserwować łopoczącą na konińskiej Galerii Wieża Ciśnień romską flagę. Zawisła tam 12 października jako instalacja autorstwa Marka Millera. Była to część przedsięwzięcia „Kwestia romska. Projekt z wielkością”, którego kuratorem była Joanna Warsza. Obejmowało ono wystawę, film, inne działania artystyczne, dyskusje, a także... wizytę w domu romskiego wójta. Chodziło o spojrzenie na kulturę największej mniejszości w Europie jako na źródło inspiracji politycznych i społecznych. To kolejna odsłona prowadzonego pod auspicjami samorządu województwa projektu społeczno-artystycznego „Wielkopolska: Rewolucje”. ABO

FOT. A. DĄBROWSKA

To przyszli olimpijczycy?

51 młodych zawodników uzyskało stypendia sportowe marszałka województwa.

Uroczystość wręczenia nominacji stypendialnych odbyła się 19 października w poznańskim Teatrze Nowym. Wyróżnieni wielkopolscy sportowcy pochodzą z 23 klubów, są przedstawicielami 15 dyscyplin.

Stypendyści to juniorzy i młodzieżowcy odnoszący triumfy na arenach Europy i świata. Będą otrzymywać miesięcznie od 380 do 500 złotych. Być może pójdą w ślady wspieranych w ten sposób przez samorząd województwa w przeszłości wielkopolskich olimpijczyków, takich jak tegoroczna medalistka z Londynu Julia Michalska. ABO

Wielkopolska 2012 – z kronik

Co w naszym regionie intryguje i zachwyca fotografów? Przyjrzelśmy się najlepszym pracom nagrodzonym

Dokumentowanie i kreatywna interpretacja życia regionu to zasadnicze cele konkursu fotograficznego „Moja Wielkopolska” im. Ireneusza Zjeżdżałki. W tegorocznej edycji wzięło udział 61 autorów, którzy nadesłali do oceny 690 zdjęć.

Jury, któremu przewodniczył prof. Piotr Chojnacki, w kategorii dla zaawansowanych I nagrodą uhonorowało Lidzię Krzywoźniak za zestaw zdjęć „Zaplecze miasta” oraz Piotra Nowaka za zestaw „Tonsil 2010-2012”. Kolejne laury przypadły w udziale: Arturowi Pławskiemu za cykl fotografii „Monumentalne przejawy wypoczynku” i „Dezintergracja pejzażu wsi wielkopolskiej” oraz Barbarze Choderze za zestaw zdjęć „Strefa kibica”. Wyróżnienia otrzymali: Maciej Kielbowicz, Szymon Domagała, Karol Gustaw Szymkowiak oraz Sylwia Szczepanik.

Spśród autorów, którzy zgłosili prace w kategorii podstawowej konkursu, wyróżnienia otrzymali: Agnieszka Gawrońska, Patrycja Bąkowska, Janusz Dudziak oraz Michał Wrombel. Pełne wyniki dostępne są na stronie internetowej: www.wbp.poznan.pl.

Pokonkursową wystawę można oglądać do 25 listopada w galerii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Wielkopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki, zorganizowane 28 września w Murowanej Goślinie i na terenie Puszczy Zielonka, były okazją do podsumowania pierwszej edycji Konkursu Fotograficznego o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego, który został ustanowiony przez zarząd województwa w celu zwrócenia uwagi na piękno regionu, jego walory naturalne oraz dorobek historyczny i kulturowy.

Do oceny zgłoszono łącznie 428 zdjęć. Kapituła konkursu, której przewodniczył dyrektor Departamentu Turystyki UMWW Tomasz Wiktor, nagrodziła autorów 21 prac ocenianych w kategoriach: zabytkowe obiekty, atrakcje przyrodnicze, turystyka aktywna. Główne nagrody w poszczególnych kategoriach zdobyli: Karol Józef Budziński za zdjęcia ukazujące klasztor benedyktynów w Lubiniu, Andrzej Wojnar za zdjęcia wykonane w miejscowości Rogalinie, Agata Borowiec, m.in. za zdjęcia z trasy Grodzkiej Kolei Drezynowej oraz pikniku szybowcowego w Lesznie. Pełna lista laureatów na stronie internetowej www.umww.pl. RJ

Zdjęcie Karola Józefa Budzińskiego wykonane w rezerwacie przyrody Krajkowo – III miejsce w kategorii turystyka aktywna w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zdjęcie Agaty Borowiec wykonane podczas pikniku szybowcowego w Lesznie – I miejsce w kategorii turystyka aktywna w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

„Cmentarz z widokiem na hotel Polonez” – zdjęcie Agnieszki Gawrońskiej wyróżnione w kategorii podstawowej w Konkursie Fotograficznym im. Ireneusza Zjeżdżałki „Moja Wielkopolska 2012”.

Zdjęcie Agaty Borowiec przedstawiające parowozownię w Wolsztynie – II miejsce w kategorii zabytkowe obiekty w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zdjęcie Agaty Borowiec przedstawiające przejazd drezyną w okolicach Grodziska Wielkopolskiego – I miejsce w kategorii turystyka aktywna w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

zapisanych obiektywem

w konkursach organizowanych przez instytucje samorządu województwa.

Zdjęcie Lidii Krzywoźniak z zestawu „Zaplecze miasta” – I nagroda w kategorii dla zaawansowanych w Konkursie Fotograficznym im. Ireneusza Zjeżdżałki „Moja Wielkopolska 2012”.

Zdjęcie Karola Józefa Budzińskiego wykonane w okolicach Rogalina – III miejsce w kategorii atrakcje przyrodnicze w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zdjęcie Wojciecha Skowrońskiego wykonane w miejscowości Byszki – II nagroda w kategorii turystyka aktywna w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zdjęcie Piotra Nowaka z zestawu „Tonsil 2010-2012” – I nagroda w kategorii dla zaawansowanych w Konkursie Fotograficznym im. Ireneusza Zjeżdżałki „Moja Wielkopolska 2012”.

Zdjęcie Wojciecha Skowrońskiego wykonane podczas spływu kajakowego Rurzcą – II nagroda w kategorii turystyka aktywna w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Zdjęcie Magdaleny Kozłowskiej wykonane w Puszczy Zielonka – II nagroda w kategorii atrakcje przyrodnicze w Konkursie Fotograficznym o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

WIEDZA ZMIENIA PRZYSZŁOŚĆ

PODNOSZENIE KWALIFIKACJI KADR POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WIELKOPOLSCE

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu w 2012 roku po raz kolejny przystąpił do realizacji projektu systemowego POKL „Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w Wielkopolsce”. Projekt ma na celu podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie umiejętności zawodowych osób pracujących na rzecz ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zakłada się, że działania podejmowane w projekcie będą miały wpływ na zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, a zdobyte przez pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej wiedza i umiejętności wpłyną na aktywizację osób długotrwale bezrobotnych, wspieranie i rozwijanie alternatywnych form zatrudnienia oraz wspieranie społeczności lokalnych w działaniach na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Planujemy realizację szkoleń jedno- i kilkuzjazdowych, studia podyplomowe oraz specjalizacje w zawodzie pracownik socjalny, a także spotkania doradcze, seminaria, wizyty studyjne i warsztaty dotyczące m.in. rozwoju współpracy i budowania partnerstw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Tematyka oferowanych szkoleń jest zróżnicowana i kierowana do szerokiego grona odbiorców zajmujących się na co dzień polityką społeczną.

Obecnie realizowane są następujące szkolenia:

- „Asystent rodziny”
- „Mediacje rodzinne”
- „Metoda skoncentrowana na rozwiązaniach w pracy socjalnej”
- „Praca z dzieckiem z zaburzeniami zachowania”
- „Doskonalenie warsztatu superwizora”
- „Lider ekonomii społecznej” w zakresie „Szkoła animatorów Przedsiębiorczości i Ekonomii Społecznej”
- „Trening umiejętności społecznych pracowników środowiskowych domów samopomocy”
- „Lider w NGO”
- „Zarządzanie sytuacyjne – efektywne przywództwo w zespole”
- „Kodeks postępowania administracyjnego”
- „Egzekucja świadczeń nienależnie pobranych w aspekcie ustawy o świadczeniach rodzinnych”

Zorganizowane zostaną także seminaria, warsztaty, spotkania doradcze i wizyty studyjne mające na celu aktywizowanie jednostek pomocy społecznej w zakresie aplikowania o środki z EFS w celu upowszechniania aktywnej integracji i pracy socjalnej, tworzenia zespołów interdyscyplinarnych oraz współpracy z powiatowymi urzędami pracy w celu zawiązywania porozumień.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu ma przekonanie, że zdobyta w ramach projektu wiedza i umiejętności uczestników przełożą się na podejmowanie szerszych działań wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawę jakości funkcjonowania instytucji publicznych i jakości usług świadczonych przez instytucje pomocy społecznej.

Zachęcamy do regularnego odwiedzania strony internetowej: www.rops.poznan.pl, na której na bieżąco będziemy informować Państwa o podejmowanych działaniach i zachęcać do aktywnego uczestnictwa.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ogłoszenie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Inicjatywa JEREMIE napędza rozwój przedsiębiorstw

Innowacyjne instrumenty finansowe wsparcia sektora MŚP zaprezentowano w ramach Światowych Dni Innowacji w Poznaniu.

25 września 2012 r. w hotelu Novotel w Poznaniu w ramach Światowych Dni Innowacji odbyła się konferencja „Innowacyjne instrumenty finansowe wsparcia sektora MŚP”. Celem wydarzenia było stworzenie platformy edukacyjnej pomiędzy specjalistami różnych dziedzin, w tym m.in.: gospodarki, ekonomii, kultury i społeczeństwa informacyjnego. Konferencję zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz Bank Gospodarstwa Krajowego, pełniący funkcję Menedżera Funduszu Powierniczego JEREMIE.

Konferencję uroczystie otworzyli wicemarszałek województwa wielkopolskiego Leszek Wojtasiak oraz wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego Jarosław Bełdowski. Wśród prelegentów zagranicznych w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji finansowych m.in.

Wicemarszałek województwa wielkopolskiego Leszek Wojtasiak podczas otwarcia konferencji.

z Litwy, Węgier, Malty, Hiszpanii oraz Francji, którzy zaprezentowali europejskie doświadczenia i praktyki we

wdrażaniu instrumentów finansowych wsparcia sektora MŚP. Zaproszeni goście mówili też o szansach i barierach

Przedsiębiorcy mogli porozmawiać z pośrednikami finansowymi, udzielającymi wsparcia w ramach inicjatywy JEREMIE w Wielkopolsce.

dla sektora MŚP oraz o tym, co w najbliższym czasie może czekać przedstawicieli mikro, małych i średnich firm.

Konferencji towarzyszył panel dyskusyjny, a jego głównym tematem były doświadczenia Polski i Wielkopolski we

wdrażaniu inicjatywy JEREMIE. W panelu udział wzięli przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego, pełniącego rolę Menedżera Funduszu Powierniczego JEREMIE, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz przedstawiciele pośredników finansowych – Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Poznańskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych. Podczas panelu zaprezentowano stan wdrażania inicjatywy JEREMIE w Wielkopolsce. Paneliści przedstawili również ofertę niskooprocentowanych produktów oferowanych przedsiębiorcom w ramach zwrotnych instrumentów finansowych.

Wydarzeniu towarzyszyły rozmowy B2B, podczas których uczestnicy konferencji mogli porozmawiać ze wszystkimi pośrednikami finansowymi, udzielającymi wsparcia w ramach inicjatywy JEREMIE na terenie województwa wielkopolskiego.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

BANK
GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Program współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Budżetu Państwa w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

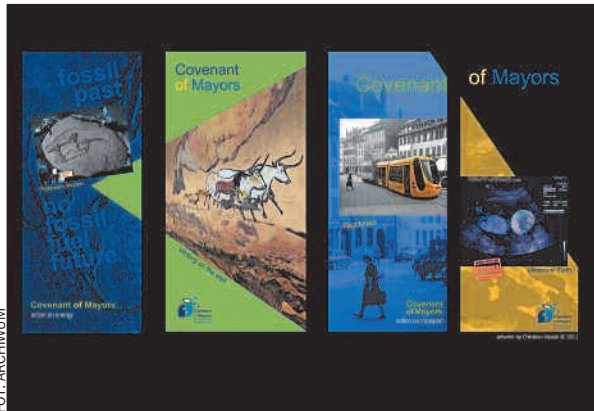

Dodatkowe zatrudnienie i oszczędności dla gmin

Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią podjęła się realizacji pięciu szkoleń dla specjalistów ds. energetyki z wielkopolskich gmin. Ich celem jest zapoznanie uczestników z potrzebą i tematyką lokalnego planowania energetycznego. Przygotowanie kompetentnej osoby – specjalisty od zarządzania energią – ma zagwarantować gminie wzrost bezpieczeństwa energetycznego i wymiernych oszczędności.

Szkolenie, które otrzymało dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, zaplanowano na przełomie października i listopada, w formie 5 edycji w rejonach kaliskim, konińskim, leszczyńskim, pilskim oraz w Poznaniu.

W budżetach gmin koszty energii stanowią znaczącą pozycję, dlatego ich ograniczanie powinno znaleźć się na liście zadań priorytetowych samorządów. Oprócz korzyści ekonomicznych skuteczne zarządzanie energią w gminie przyczyni się również do poprawy jakości życia społeczności lokalnej, między innymi

Warsztaty SEAP były współfinansowane z projektu Covenant of Mayors w ramach programu ManagEnergy. Na zdjęciu plakaty promujące projekt w Europie.

dzięki redukcji zanieczyszczeń powietrza. Stale rosnące koszty energii jak również nowe możliwości pozyskiwania środków finansowych na działania związane z podnoszeniem efektywności energetycznej

oraz dywersyfikacją źródeł energii będą wpływać na wzrost roli lokalnego zarządcy energetycznego.

Wszelkie działania dotyczące energii powinny być prowadzone w sposób skoordy-

nowany. Jednym ze sposobów uporządkowania polityki energetycznej gminy jest analiza lokalnego potencjału energetycznego i zasobów energii odnawialnej oraz opracowanie planu działań pozwalających na optymalne ich wykorzystanie.

Niestety, nadal wiele gmin w Polsce nie opracowało wymaganego planu zaopatrzenia w ciepło, energię i gaz, dlatego przewidywana jest nowelizacja prawa, która wymusi egzekwowanie tego obowiązku. Posiadanie takiego planu ułatwi gminie realizację zadań związanych z racjonalnym zarządzaniem energią. Będzie także przydatne przy wydawaniu decyzji lokalizacyjnych dotyczących budowy lub modernizacji obiektów energetycznych znajdujących się na danym terenie.

Tematyka szkolenia będzie obejmować m.in.:

- zadania samorządów w obszarze zarządzania energią, w tym opracowywanie projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- rynek energii w Polsce oraz zadania operatorów energetycznych;
- dostępne technologie wykorzystywane w odnawialnych źródłach energii;
- wpływ inwestycji OZE i energetycznych na środowisko przyrodnicze;
- efektywność energetyczną w budynkach publicznych oraz zasady budownictwa pasywnego i zeroenergetycznego.

Organizatorzy mają nadzieję, że proponowane szkolenia spotkają się z zainteresowaniem wszystkich wielkopolskich gmin.

Warsztaty SEAP

W dniach 17-18 października w Poznaniu odbyły się warsztaty SEAP promujące tworzenie i wdrażanie planów działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii w Wielkopolsce. W ramach takiego planu gminy i powiaty przygotowują inwentaryzację emisji CO₂ dla swojego obszaru, stanowiącą punkt odniesienia dla przyszłych działań.

Ich efektem będzie nie tylko oszczędność energii, ale również: stworzenie stabilnych miejsc pracy dla wykwalifikowanych pracowników, wzmożona konkurencyjność gospodarcza i większa niezależność energetyczna oraz zdrowsze środowisko i jakość życia. Działania samorządowe mają też stanowić przykład dla firm i mieszkańców.

Współorganizatorami warsztatów SEAP były: Wielkopolska Agencja Zarządzania Energią, Departament Rolnictwa UMWW i firma EC Network działająca w ramach inicjatywy ManagEnergy będącej częścią programu Intelligentna Energia dla Europy.

Aktualności Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy

Najnowsze badania Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy przeprowadzone w ramach projektu „Perspektywy wielkopolskiego handlu” zwracają uwagę na wiele aspektów sytuacji osób młodych na regionalnym rynku pracy.

Praca w handlu szansą dla młodych Wielkopolan?

W drugiej połowie bieżącego roku w ramach działań WORP zostało przeprowadzone badanie społeczne pod nazwą „Perspektywy wielkopolskiego handlu”. Jego głównym celem była diagnoza aktualnego stanu rozwoju sektora handlu na terenie Wielkopolski, z uwzględnieniem specyfiki zróżnicowania wewnętrznego branży. Diagnoza ta miała stanowić punkt wyjścia do wieloaspektowego określenia szans i ograniczeń rozwoju sektora, w tym stworzenia prognoz jego rozwoju oraz określenia możliwych form jego wsparcia.

Znaczenie handlu dla regionu i rynku pracy

Sektor handlu stanowi istotny dział wielkopolskiej gospodarki, co potwierdzają zarówno twarde dane ilościowe,

jak i pozytywny wizerunek wielkopolskiego handlu i jego powiązania z innymi sektorami. Ponad 27 proc. wszystkich podmiotów gospodarczych w regionie prowadzi działalność zakwalifikowaną jako handlowa, sektor zatrudnia 26,7 proc. wszystkich pracujących Wielkopolan, a jego udział w produkcji PKB regionu wynosi ok. 30 proc. Województwo wyróżnia się na tle kraju zarówno pod względem udziału w sprzedaży, jak i osiągniętych przychodów (2. miejsce po województwie mazowieckim).

Handel branżą dla młodych?

Sektor handlu jest otwarty na zatrudnianie osób młodych, a także osób rozpoczynających swoją karierę, pomimo coraz częściej oczekiwanego przez pracodawców doświadczenia zawodowego. Branża wyróżnia się na tle innych sekcji wyższym udziałem ab-

Okładka informatora dla gimnazjalistów z zakresu rynku pracy i edukacji opracowanego przez Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy.

solwentów wśród nowo zatrudnionych, a w ogłoszeniach coraz częściej pojawiają się oczekiwania, którym mogą sprostać dobrze wykształceni młodzi ludzie: znajomość języków obcych, umiejętność posługiwania się technologiami in-

formatycznymi, wyższe wykształcenie kierunkowe. Co więcej, perspektywa szybkiego rozwoju usług e-commerce, pojawiające się nowe rynki zbytu oraz łatwość wejścia na rynek nowych firm otwierają perspektywy przed młodymi przedsiębiorcami.

Z drugiej strony wyniki badania wskazują na ryzyko związane z planowaniem swojej kariery z tym sektorem. Urzędy pracy rejestrują wysokie bezrobocie wśród handlowców, pracodawcy wskazują na słabe przygotowanie praktyczne absolwentów, a mikroprzedsiębiorstwa handlowe muszą mierzyć się z silną konkurencją. Decyzję o podjęciu pracy w handlu mogą też hamować perspektywy niższych płac niż w innych branżach, pracy niezgodnej z wykształceniem i o małych perspektywach awansu oraz niekoniecznie oznaczającej zatrudnienie „na etat”.

Spowolnienie gospodarcze rodzi trudności w podejmowaniu pracy przez osoby młode, stąd sektor handlu, wciąż generujący zatrudnienie, może stać się dla nich szansą na zdobycie doświadczenia zawodowego, rozwój umiejętności miękkich, a może – dla osób ku temu predysponowanych – miejscem rozwoju kariery.

Młodzież pod lupą obserwatorium

Sytuacja osób młodych na rynku pracy wymaga podejmowania działań mających na celu zwiększenie aktywności zawodowej tej kategorii społecznej. We wrześniu tego roku niemal co czwarty bezrobotny nie ukończył 25. roku życia. W ramach działań mających przygotować młodzież do życia zawodowego WORP przeprowadziło jesienią piąty już konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Jak zdobyć wy-

marzony zawód?”. Już niedługo na stronie internetowej dostępny będzie informator dla młodzieży z cennymi informacjami z zakresu rynku pracy i edukacji. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu w ramach międzywojewódzkiej grupy roboczej zaangażowany jest także w opracowanie systemu monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy, który miałby pomagać w projektowaniu działań wspierających ich funkcjonowanie społeczno-zawodowe.

Publikacja z badania „Perspektywy wielkopolskiego handlu” oraz aktualności z projektu dostępne są na stronie internetowej WORP: obserwatorium.wup.poznan.pl.

Człowiek – najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Artykuł współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013**Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej Wielkopolski**PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIWOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIEUNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Dzięki Unii Wielkopolska jest OK!

Nietrudno dostrzec, jak wiele zmieniło się w naszym otoczeniu przez ostatnich kilka lat. Ale nie wszyscy wiedzą, jak bardzo przyczyniły się do tego pieniądze z Unii Europejskiej. Stąd pomysł na jesienną akcję informacyjno-promocyjną „Wielkopolska OK!”.

FOT. ARCHIWUM URZĘDU MIASTA PIŁY

Uczniowie z Piły chętnie brali udział w konkursach i quizach o funduszach unijnych.

Pod hasłem „Wielkopolska OK!” przez ponad 6 tygodni (od połowy września do końca października) Urząd Marszałkowski w Poznaniu prowadził kampanię informacyjną promującą fundusze unijne, zwłaszcza inwestycje sfinansowane dzięki wsparciu z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Meble miejskie WRPO

Akcja promująca eurofundusze objęła pięć miast, a na lokalizację „instalacji unijnej” wy-

brano najbardziej uczęszczane miejsca. W Poznaniu na Starym Rynku, w Piile na deptaku przy ul. Śródmiejskiej, w Kaliszu na Rynku Głównym, w Lesznie na Rynku, a w Koninie – na skwerze Niepodległości. Wszędzie tam można było usiąść i odpocząć na efektownych meblach miejskich w kształcie liter W, R, P, O, obejrzeć wystawę projektów unijnych, uzyskać przydatne informacje.

Na ulicach pojawiły się city-lighty promujące akcje, telewizje i radia emitowały spoty reklamowe (łącznie ponad 300 emisji), w których przedsta-

wiono mieszkańcom Wielkopolski efekty wykorzystania pieniędzy unijnych. W prasie pojawiły się ogłoszenia promocyjne, a „Gazeta Wyborcza”, Radio ESKA oraz TV Wielkopolska objęły akcję patronatem medialnym.

Hostessy dystrybuowały mapę województwa (rozdano łącznie 3000 sztuk) z zaznaczonymi inwestycjami współfinansowanymi z pieniędzy WRPO, a także upominki i gadżety. Warunkiem ich otrzymania był udział w konkursach i quizach o funduszach unijnych.

Poza kampanią reklamową w prasie, radiu i telewizji zainwestowaliśmy także w promocję w mediach społecznościowych, a na YouTube można znaleźć spoty filmowe informujące o WRPO. Jak się okazało, był to dobry pomysł, bo po 6 tygodniach na Facebooku „polubiło” nas niemal 2,5 tys. osób – podkreślał wicemarszałek Leszek Wojtasiak.

Stare – nowe na zdjęciach

Na poznańskim Starym Rynku stanęła dodatkowo wystawa 3D, na której można było obejrzeć inwestycje unijne po modernizacji, a także w archiwalnych ujęciach. Instalacja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Szacuje się, że odwiedzało ją tygodniowo 10-20 tys. osób, a meble miejskie stały się nowym, ulubionym miejscem odpoczynku poznaniaków odwiedzających Stary Rynek. Kolorowe ławki ożywiły to dość szare o tej porze miejsce, dlatego też były częstym miejscem fotografowania się turystów oraz sesji ślubnych. Z mebli korzystali również politycy (np. prezydent Poznania Ryszard Grobelny udzielił wywiadu angielskiej telewizji).

Przygotowaliśmy filmy reklamowe, konkursy dla mieszkańców i samorządów, a całość uzupełniła promocja w internecie. Zależało nam, by

przekaz dotyczący eurofunduszy był nowoczesny, przyjazny i wywołujący pozytywne skojarzenia – dodał Leszek Wojtasiak, który na konferencję prasową podsumowującą akcję „Wielkopolska OK!” zaprosił dziennikarzy do poznańskiego kina Rialto. Miejsce wybrano nieprzypadkowo: poznańskie kino, podobnie jak 20 innych placówek w całej Wielkopolsce, otrzymało dotację unijną na cyfrowy sprzęt (piszemy o tym na stronie 13 „Monitora”).

Tablet za fotografię

Interesującym elementem akcji był konkurs fotograficzny dla mieszkańców regionu. Polegał on na przesłaniu najciekawszego zdjęcia zrobionego na tle projektu WRPO lub samego

projektu. Do konkursu, prowadzonego wyłącznie na profilu Facebooka, zgłoszono około 60 prac. Zwycięzcą konkursu został Jan Daniluk, którego nagrodzono tabletem. Drugą nagrodę (aparat cyfrowy) zdobyła Maria Alicja Oleszek, a trzecią (czytnik e-book) – Weronika Niezabitowska.

W ramach akcji zorganizowano także konkurs dla samorządów na najciekawszą ekspozycję mebli miejskich. Zgłoszenia nadeszły: Leszno, Kalisz, Konin, Piła, Ostrów Wielkopolski i Gniezno. Kapituła konkursu uznała, że najatrakcyjniejsze oferty przedstawiły Piła i Ostrów Wielkopolski, do których wkrótce trafią meble w kształcie liter, które nadal będą tam ekspozowane.

Podczas konferencji prasowej w kinie Rialto wicemarszałek Leszek Wojtasiak podsumował efekty akcji promocyjnej „Wielkopolska OK!”.

FOT. SK. ARCHIWUM UMWW

Na wystawie 3D prezentowano inwestycje unijne po modernizacji i w archiwalnych ujęciach.**Meble miejskie w kształcie liter W, R, P i O stanęły m.in. na poznańskim Starym Rynku.**

Rośnie sieć kin cyfrowych

Przy wsparciu z funduszy unijnych udało się unowocześnić 21 kin w całym regionie.

Dzięki wsparciu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (PISF) i dotacjom z Unii Europejskiej nowoczesne, cyfrowe kina (aż 21 tego typu obiektów) działają w Poznaniu, Koninie i Kaliszu, ale też w mniejszych miejscowościach, m.in. w Gostyniu, Buku, Słupcy, Czarnkowie, Turku, Krotoszynie, Rawiczu, Środzie Wielkopolskiej, Ostrzeszowie, Pleszewie czy we Wrześni.

– Szczególnie w małych miastach regionu obserwujemy często utrudniony dostęp do przedsięwzięć wspierających regionalną i lokalną kulturę – mówi wicemarszałek Leszek Wojtasiak.

– Stan techniczny i sprzętowy wielu kin wymagał inwestycji, które pomogłyby uchronić je przed zamknięciem. Dlatego samorząd województwa, korzystając m.in. z dotacji Unii Europejskiej, postanowił wesprzeć takie przedsięwzięcia i ogłosił aż trzy konkursy na dotację dla kin.

Cyfryzacja jest przełomem. Dzięki niej kina studyjne w mniejszych miejscowościach są zamykane, a wręcz przeżywają renesans. Przemieniają się w nowoczesne obiekty kultury o wysokim standardzie projekcji.

FOT. P. RATAJCZAK

Poznańskie kino Rialto dzięki unijnej inwestycji odnotowało 50-procentowy wzrost sprzedaży biletów.

Poznańskie Rialto odnotowało 50-procentowy wzrost sprzedaży biletów.

– W ubiegłym roku frekwencja wyniosła około 40 tysięcy widzów, a w tym roku odwiedzi

nas ponad 60 tysięcy kinomanów – z satysfakcją podkreśla Piotr Zakens, szef Rialta.

Cyfryzacja to zasadnicza zmiana nie tylko z punktu widzenia kin, lecz przede wszyst-

kim dla publiczności. Dzięki nowemu wyposażeniu widzowie w kinach studyjnych mogą zobaczyć filmy już w dniu ich premiery, oglądać obrazy w technologii 3D, a także wybrać się

na transmisje satelitarne ciekawych wydarzeń kulturalnych z całego świata.

– Nie mamy się czego wstydzić – mówi Piotr Zakens. – Za inwestowaliśmy w pierwszy

w Polsce projektor o rozdzielczości 4K, dzięki czemu komfort oglądania jest dużo większy. Z kolei system Real D z dwoma obiektywami mniej „męczy” oczy widzów.

Renata Pawłowska-Pyra z Działu Upowszechniania Kultury Filmowej i Promocji PISF uważa, że kończy się epoka tradycyjnej taśmy filmowej 35 mm. Jej zdaniem już niebawem kina, które nie będą mieć projektorów cyfrowych, nie będą mogły pokazywać nowych filmów.

Koszt zakupu zestawu cyfrowego dla jednego kina to wydatek około 350 tys. złotych netto. W skład zestawu wchodzi m.in.: kinowy projektor cyfrowy, serwer kina cyfrowego, procesor wizyjny, obiektyw projekcyjny, panel-komputer do obsługi, lampa, układ do projekcji 3D oraz okulary do projekcji 3D.

W skali kraju prawie 80 placówek będzie do końca 2012 r. funkcjonować w Sieci Polskich Kin Cyfrowych. Obecnie jest ich 60. Największą reprezentację, aż 21 obiektów, tworzą kina z Wielkopolski, czyli kolejny raz nasze województwo staje się krajowym liderem. Cyfrowy sprzęt, nowoczesne serwery i procesory – wkraczamy w XXI wiek!

Poręczyć sukces w biznesie z JEREMIE

Niemal 2500 poręczeń na 207 mln zł udzielił przez minioną dekadę Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu. Spory zastrzyk gotówki z JEREMIE – dotąd 60 mln zł – pozwolił funduszowi znacząco wesprzeć rozwój biznesu w południowej Wielkopolsce.

„Inicjatywa JEREMIE szansą na ożywienie wielkopolskich przedsiębiorstw” – pod taką nazwą jubileusz 10-lecia działalności świętował gostyński Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych. Z tej okazji w Dolsku zebrał się lokalni samorządowcy, bankowcy, przedstawiciele ministerstwa rozwoju regionalnego oraz goście z zaprzyjaźnionych instytucji. Urząd Marszałkowski reprezentował wicemarszałek Leszek Wojtasiak.

– Dla samorządu nie ma nic ważniejszego niż gospodarka, a wsparcie z funduszu pozwoliło na rozwój wielu firm – mówił prezydent Leszna Tomasz Malepszy.

Burmistrz Krotoszyna Julian Jokś dodał: – Gmina nie zbuduje fabryki, mamy ograniczone narzędzia dla wspierania przedsiębiorczości, ale takie wsparcie ze strony samorządowej, jak poręczenia i pożyczki, ułatwia rozwój lokalnego biznesu.

– Gostyń to małe miasto, ale z wielkimi aspiracjami. I choć kryzys gospodarczy wszystkim samorządom daje się we znaki, to nadal chcemy rozwijać fundusz poręczeniowy i za jego pomocą wspierać lokalną przedsiębiorczość – podsumował burmistrz Gostynia Jerzy Kulak.

Agnieszka Dawydzik, zastępca dyrektora departamentu koordynacji i wdrażania programów regionalnych MRR, przekazała najnowsze ustalenia Komisji Europejskiej w zakresie wsparcia dla firm w nowej unijnej perspektywie finansowej 2014-2020. Podkreśliła m.in. zwiększenie roli pożyczek i poręczeń, zmniejszenie liczby bezzwrotnych dotacji oraz ułatwienia dla firm (mniej kontroli, uproszczone procedury).

FOT. P. RATAJCZAK

Do Dolska przyjechali m.in. wielkopolscy samorządowcy.

Jarosław Kała, dyrektor departamentu instrumentów inżynierii finansowej w Banku Gospodarstwa Krajowego podkreślił, że Wielkopolska jest krajowym liderem we wdrażaniu inicjatywy JEREMIE. – Z po-

nad 6 tysięcy umów podpisanych w całej Polsce, aż 2675 stanowią przedsięwzięcia realizowane w naszym regionie. Spośród nich 699 stanowią pożyczki, a 1976 – poręczenia kredytowe. Wsparcie z JEREMIE dla tych inwestycji przekroczyło 333 mln zł – wyliczał dyrektor Jarosław Kała.

Fundusz z Gostynia został doceniony przez BGK już wcześniej. 21 września podczas uroczystej gali w Warszawie prezes Aneta Karkosz otrzymała statuetkę i wyróżnienie w kategorii pośredników finansowych, którzy najefektywniej realizują projekt JEREMIE w Polsce.

– Unijna inicjatywa to nowe możliwości. Dzięki 11,4 mln zł kapitału i 38 udziałowcom pozyskaliśmy już 60 mln zł z JEREMIE na poręczenia, a kolejny wniosek na 40 mln zł przeszedł już wstępny ocenę w BGK – zdradziła Aneta Karkosz.

Gostyński fundusz to świetny przykład instytucji, która dzięki mechanizmowi JEREMIE została zachęcona do podejmowania większego ryzyka przy finansowaniu drobnej przedsiębiorczości. To z kolei znacząco zwiększyło kapitał dostępny dla lokalnych firm. Początkujący biznesmeni z różnych względów (np. brak historii kredytowej, brak odpo-

wiednich zabezpieczeń) nie uzyskaliby pożyczki, co często hamowało lub uniemożliwilo ich rozwój oraz wzrost konkurencyjności na rynku.

– Sukces JEREMIE w naszym regionie to zasługa firm, które zgłaszają i realizują ciekawe biznesowo przedsięwzięcia, oraz praca pośredników, np. gostyńskiego funduszu, który podjął ryzyko i zainwestował pieniądze – podkreślił wicemarszałek Leszek Wojtasiak. – Dzięki wsparciu z funduszu JEREMIE sfinansowano m.in. zakup maszyn i urządzeń, innowacyjnych technologii, specjalistycznego sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Wspieramy też rozwój usług, a dzięki tym inwestycjom rośnie konkurencyjność naszej gospodarki.

To istotne zwłaszcza w kontekście nowego unijnego budżetu na lata 2014-2020, w którym pożyczki i poręczenia dla firm odegrają jeszcze większą niż dotychczas rolę.

Wypoczynek o smaku tradycji

Wielkopolskie lokalne grupy działania angażują się w rozwój agroturystyki.

W dniach 24-27 października Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego był organizatorem stoiska wystawienniczego oraz konferencji podczas targów Tour Salon na Międzynarodowych Targach Poznańskich.

Udział województwa wielkopolskiego w targach był promocją lokalnych grup działania jako realizatorów Osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a także walorów turystycznych terenów wiejskich.

Wielkopolskie stoisko zostało wykonane w całości z wikliny przez nowotomskich plecionkarzy i wyróżniało się na tle pozostałych wystawców. Dodatkowo, na stoisku wystawione były potrawy tradycyjne z województwa wielkopolskiego.

Na stoisku nie zabrakło znakomitych wędlin, chleba wypiekanego tradycyjnymi metodami czy sera koziego marynowanego w ziołach.

W drugim dniu targów odbyła się konferencja „Agroturystyka – współpraca w sieci”,

FOT. ARCHIWUM UMWW

Dzieci z zespołu „Małe Oborniki”, z przedszkola nr 2 w Obornikach, degustują powidła przygotowane według tradycyjnej receptury przez Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach.

która była inauguracją kilkumiesięcznego projektu oferującego wielkopolskim gospodarstwom agroturystycznym i instytucjom współpracującym wsparcie merytoryczne oraz działania promocyjne.

– Wychodząc naprzeciw dynamicznemu rozwojowi agroturystyki, w 2012 roku samorząd regionu przystąpił do realizacji kompleksowego programu wspierającego tę dziedzinę – mówi podczas konferencji członek zarządu województwa Tomasz Bugajski.

– Jednym z pierwszych projektów była realizacja felietonów telewizyjnych prezentujących osiem wybranych, modelowych gospodarstw agroturystycznych, którym udało się odnieść sukces, również za pomocą fun-

FOT. ARCHIWUM KSOW

O inicjatywach samorządu województwa służących rozwojowi agroturystyki uczestników konferencji informował członek zarządu województwa Tomasz Bugajski; na zdjęciu z dyrektorem Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Emilią Dunał.

duszy unijnych. Gospodarstwa, które stały się bohaterami tych felietonów, zostały zarekomendowane przez lokalne grupy działania, za co chciałbym serdecznie podziękować.

W ostatni dzień targów na stoisku wielkopolskim zorganizowano warsztaty wikliniarskie dla dzieci. Ich celem było za-

znajomienie uczestników z ciekawym rzemiosłem, jakim jest wyplatanie wikliny. Efektem prac przedszkolaków oraz pamiętką z targów były wyroby z wikliny.

Wielkopolski Klub Fotograficzny

FOT. ARCHIWUM UG OBORNIKI

Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich realizuje inicjatywę pod nazwą „Wielkopolski Klub Fotograficzny”. Ma ona na celu promocję dobrych praktyk w wykorzystaniu środków unijnych.

Kolejne z nadesłanych fotografii ukazują m.in. projekt związany z podniesieniem standardu istniejącego placu zabaw wraz z utworzeniem części spacerowej w Nowym Mieście nad Wartą. Dzięki wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 możliwe było zrealizowanie przedsięwzięcia, które sprzyja integrowaniu mieszkańców miejscowości m.in. przez organizowanie imprez na wolnym powietrzu.

Zachęcamy do nadsyłania zdjęć i fotoreportaży dotyczących wielkopolskich obszarów wiejskich. Fotografie znajdują się na stronie www.wielkopolskie.ksow.pl oraz www.prow.umww.pl, tam też zamieszczone są warunki uczestnictwa w „Wielkopolskim Klubie Fotograficznym”.

PROW – ekspres

Agroturystyka w sieci

W ramach projektu „Agroturystyka – współpraca w sieci” ponad dwieście osób weźmie udział w listopadzie w spotkaniach warsztatowych dla właścicieli gospodarstw agroturystycznych.

Warsztaty odbędą się w dniach:

- 12 listopada w gospodarstwie agroturystycznym „Obora” w subregionie kaliskim,
- 13 listopada w gospodarstwie agroturystycznym „Poziomka” w subregionie pińskim,
- 19 listopada w gospodarstwie agroturystycznym „Folwark Miła” w subregionie leszczyńskim,
- 27 listopada w gospodarstwie agroturystycznym „Zacisze” w subregionie konińskim.

Chętni do udziału w spotkaniach mogą zgłaszać się drogą elektroniczną: ksow@umww.pl lub faksem 61 62 66 069. Udział w warsztatach jest bezpłatny.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013.

Stronę redaguje: Bartosz Zielenacki – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.umww.pl

Bezpieczna strefa dla pieszych

Strefa zamieszkania powinna być azylem dla mieszkańców naszych osiedli.

Strefa zamieszkania to specjalny obszar oznaczony na wjazdach znakiem D-40. Rejon ten służy przede wszystkim osobom tam zamieszkującym, wypoczywającym, uczęszczającym do szkół, sklepów, punktów usługowych, itp. Strefy takie wyznacza się na osiedlach mieszkaniowych – zarówno tych dużych, tzw. blokowiskach, jak i na osiedlach domków jednorodzinnych, a nawet w centralnych częściach miejscowości po to, by w maksymalny sposób zapewnić pieszym drogowe bezpieczeństwo. Normy prawne dopuszczają wyjątkowo możliwość wjazdu pojazdów mechanicznych, ale na specjalnych warunkach. W strefie zamieszkania pieszy może korzystać z całej szerokości drogi i ma pierwszeństwo przed pojazdami.

Na niektórych osiedlach pod znakiem D-40 umieszczona jest „instrukcja obsługi”.

Zdefiniowane w prawie drogowym takie pojęcia jak droga czy przejścia dla pieszych tracą w strefie zamieszkania swe znaczenie, bowiem pieszy korzysta tam z całej publicznej przestrzeni. Dlatego nie jest wymagana tam budowa chodników, natomiast wyznaczenie przejść dla pieszych jest nieprawidłowe i w istotny sposób może wpływać na niepożądane zachowania kierujących, którzy mogą nie respektować pierwszeństwa pieszych w innych miejscach na jezdni.

Najczęściej drogowym administratorem tych obszarów są jednostki niezwiązane z zarządzaniem ruchem na drogach, które nie zawsze konsultują w gronie specjalistów wprowadzaną organizację ruchu i oznakowanie. Dla zapewnienia bezpieczeństwa pieszym, a kierującym dla umożliwienia należytej obserwacji odbywającego się ruchu pieszych i odpowiedniego reagowania, w strefie zamieszkania obowiązuje prędkość dopuszczalna do 20 km/h. Często w takiej strefie stosuje się także inne rozwiązania zmuszające kierowców do zdjęcia nogi z gazu i zachowania bezpiecznej prędkości. Taka przezorność jest szczególnie ważna w okresie jesiennym i zimowym, kiedy warunki pogo-

dowe utrudniają kierowcom uważną obserwację drogi.

Przyporządkowanie ruchu pieszym znosi ciężary na dorosłych obywateli, co daje im możliwość przebywania na drodze, choć nie do końca potrafia one rozpoznać zagrożenia i należyte reagować na zaistniałą sytuację w ruchu drogowym. Inną sprawą jest oczywiście de-

cyzja rodziców pozwalających na zabawy bądź decydujących o pozostawieniu dziecka bez bezpośredniego nadzoru w takich miejscach, gdzie ruch samochodowy, choć z ograniczeniami, jest dopuszczalny.

Zarówno osoby zamieszkujące, jak i tylko odwiedzające konkretną strefę zamieszkania, często przemieszczają się pojazdami, głównie samochoda-

mi. O wjeździe do takiego obszaru są informowani przez znak drogowy D-40, który również wprowadza szczególną regulację dotyczącą parkowania. Pozostawienie pojazdu na postoju jest możliwe tam tylko w wyznaczonych miejscach. Bardzo często są one oznaczone znakiem drogowym wskazującym miejsce parkowania z jednoczesnym wyzna-

Kierowcy muszą zachować szczególną ostrożność w pobliżu szkół i boisk.

czaniem sposobu ustawienia pojazdu względem krawędzi drogi lub zatoki postojowej. Przedstawia to tabliczka wskazująca sposób ustawienia pojazdu względem krawędzi jezdni. Miejsca postojowe mogą być też wyznaczone oznakowaniem poziomym lub wyznaczającym pas drogi przeznaczony do postoju. Warto stosować się do tych przepisów. Tylko w ten sposób każdy, kto chce zaparkować blisko swojego domu, uczyni to zgodnie z obowiązującym prawem.

O wyjeździe ze strefy zamieszkania informuje znak drogowy D-41. Jest to jednoznaczne z obowiązkiem zachowania szczególnej ostrożności oraz ustąpienia pierwszeństwa, ponieważ włączamy się do ruchu.

Strefy zamieszkania rządzą się własnymi regułami związanymi z codziennym funkcjonowaniem żyjących tam społeczności. Dlatego w przestrzeniach publicznych tych obszarów kierujący pojazdami mogą mieć do czynienia z różnymi, często nietypowymi zachowaniami pieszych. Będą to osoby przemieszczające się w różnych kierunkach, osoby w podeszłym wieku, korzystające z możliwości spaceru z dziećmi uczestniczące w zaba-

wach na świeżym powietrzu (nie zawsze na placu zabaw). Spotkać można tam młodzież szkolną w trakcie rozmaitych zajęć (często w pogoni za piłką poza boiskiem szkolnym), jak również małych rowerzystów doskonalących umiejętności jazdy, a także wiele innych osób, których zachowania kierującym trudno przewidzieć.

Uświadamianie specyfiki ruchu w strefie zamieszkania z jednoczesnym popularyzowaniem określonych reguł zachowania wśród jego uczestników może przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa i porządku, szczególnie wśród kierujących pojazdami. W tych działaniach należy spodziewać się wsparcia ze strony strażników szkolnych Straży Miejskiej Miasta Poznania oraz policjantów współpracujących ze szkołami dla poprawy bezpieczeństwa nieletnich. Pamiętajmy, że dzieci, najmłodszy uczestnicy ruchu drogowego, oczekują – przede wszystkim ze strony dorosłych – dobrego przykładu. To od nas zależy, czy strefy zamieszkania będą dla wszystkich uczestników ruchu drogowego bezpiecznym azylem.

Wojciech Głuszak
Straż Miejska
Miasta Poznania

Niekiedy w strefie może pojawić się rondo, które wymusza na kierowcy zwolnienie do przepisowej prędkości.

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Ryszard Fonzychowski, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

wysledzone

Przygotowana przez Urząd Marszałkowski kampania „Wielkopolska OK!”, promująca fundusze unijne, nie daje nam o sobie zapomnieć. Nie dalej jak miesiąc temu donosiliśmy, że jedna z gazet napisała o związanych z akcją meblach miejskich ustawionych na leszczyńskim rynku, iż mają „kształt czterech liter”.

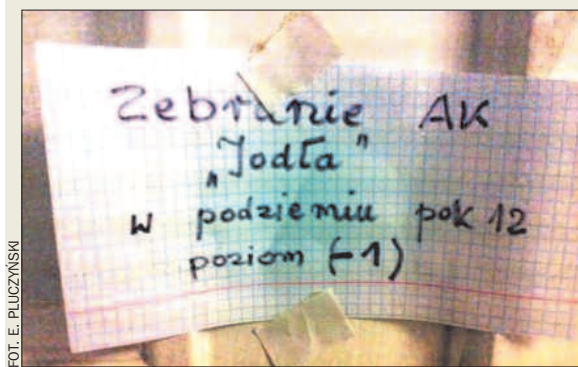
Meble stoją też na Starym Rynku w Poznaniu, a fakt ten wykorzystał (czyżby w celu spopularyzowania kampanii zaprzyjaźnionego samorządu?) prezydent miasta, sa-

dzając – i to w świetle kamer! – na jednej z kanap tę część swojego ciała, którą zazwyczaj na takim przedmiocie się sadza. Ów doniosły fakt Ryszard Grobelny zakomunikował społeczeństwu, umieszczając na swoim profilu facebookowym stosowne fotki (jedną z nich pokazujemy) pod tytułem „Nagranie dla Euronews”. Jak wynika z wpisu, prezydent, siedząc na meblach z WRPO, dzielił się z dziennikarzami „doświadczeniami Poznania związanymi z organizacją Euro 2012”.

FOT. FACEBOOK

podpatrzone

FOT. E. PLUCZYŃSKI

Kartka wypatrzona na korytarzu Urzędu Marszałkowskiego... Ucieszyła nas z dwóch powodów. Po pierwsze, bo świadczy o poczuciu humoru kombatanów. Po drugie, bo informacja została wypatrzona przez Eugeniusza Pluczyńskiego – geologa wojewódzkiego, a wszak jego obowiązkiem jest wiedzieć o tym, co w regionie dzieje się pod ziemią...

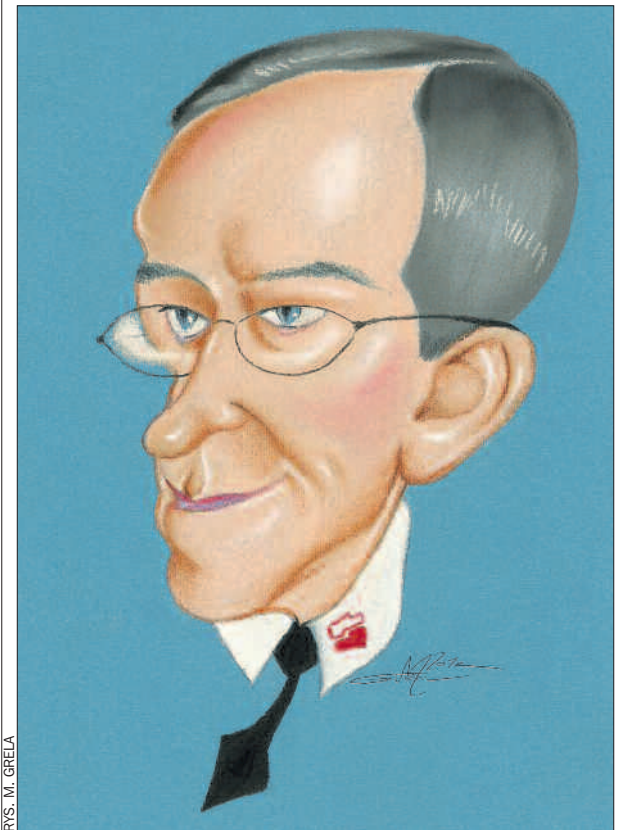
podsluchane

Październikowe posiedzenie sejmikowej Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Współpracy Międzynarodowej. Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Danuta Sowińska referuje poprawkę do budżetu województwa i wieloletniej prognozy finansowej, którą

mają zaopiniować radni. Gdy kończy, przewodniczący komisji Zbigniew Haupt zagaja: – Czy państwo radni mają jakieś pytania?

A ponieważ zapada głucha cisza, przewodniczący postanawia skonkludować: – No proszę, od razu wszystkich przekonała! Zupełnie jak moja żona.

monitorujemy radnych

>> Stefan Mikołajczak:
Widzę ostrzej

RYS. M. GRELA

uslyszane

2 października spore grono osób, w ten czy inny sposób zamieszanych w powstanie filmu „Hiszpanka”, spotkało się z dziennikarzami w MultiKinie w warszawskich Żółtych Tarasach. Przypomnijmy, że chodzi o obraz, który ma w atrakcyjnej formie trafić do szerokiej publiczności z wiedzą o Powstaniu Wielkopolskim. Podczas prezentacji szefowa Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej Agnieszka Odorowicz (na zdjęciu w kularowej rozmowie z marszałkiem Markiem Woźniakiem) długo zachwycała się zaangażowaniem samorządu województwa w produkcję filmu (sejmik przekazał na to 6 mln złotych). W końcu publicznie wyznała Markowi Woźniakowi: – Jest pan moim ulubionym marszałkiem!

FOT. A. BOIŃSKI

- >> **Zdanie „radny to brzmi dumnie”...** – i nade wszystko zobowiązująco, i odpowiedzialnie.
- >> **Fakt, że Wielkopolanie nie znają radnych sejmiku...** to tylko częściowo prawda. Dotyczy nie wszystkich i nie wszędzie się potwierdza.
- >> **Podczas sesji sejmiku najczęściej siedzę obok...** kolegi Kazimierza Pałasza. To świetny partner do szybkich wymian myśli.
- >> **Podczas sesji najbardziej lubię słuchać...** realnych i konstruktywnych koncepcji i opinii, z których szybko może powstać coś dobrego dla Wielkopolski i jej mieszkańców.
- >> **Nie wyobrażam sobie samorządu województwa bez...** jego wrażliwości na ludzkie sprawy, a także współpracy ze wszystkimi, którzy współtworzą naszą rzeczywistość.
- >> **Gdybym był marszałkiem...** Już byłem i dlatego widzę znacznie ostrzej. Częstokroć nie akceptuję stosowanych teraz metod i rozwiązań.
- >> **Ostatni raz jechałem regionalną koleją...** we wrześniu – z Poznania do Skoków. Szkoda, że pomimo przeprowadzonej modernizacji podróż trwa jeszcze prawie godzinę.
- >> **W szkole wołali na mnie...** po imieniu, czasem je zdrabniając.
- >> **Jako dziecko marzyłem...** o ulżeniu w ciężkiej pracy na roli przede wszystkim rodzicom i wszystkim rolnikom.
- >> **W przeszłości myślałem, że zostanę...** inżynierem rolnictwa. Chciałem też mieć żonę i szczęśliwą rodzinę. I marzenia się spełniły.
- >> **Ostatnio najbardziej rozbawiło mnie...** zniknięcie bardzo potrzebnego zegara z Sali Sesyjnej, ufundowanego przez Przewodniczącego Sejmiku WW pana Lecha Dymarskiego.
- >> **Do szewskiej pasji doprowadza mnie...** podejmowanie przez koalicję decyzji „na siłę”, mimo innych, racjonalnych propozycji.
- >> **Dla poprawy nastroju...** słucham muzyki klasycznej, czytam książki oraz korzystam – wraz z rodziną – z propozycji teatralnych, koncertowych, wystawowych...

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Lech Dymarski (przewodniczący), Zbigniew Czerwiński (wiceprzewodniczący), Krzysztof Grabowski (sekretarz), Tatiana Sokołowska, Waldemar Witkowski
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Ryszard Jatożyński (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, budynek B, pokój 223, tel./fax 61 62-67-036
e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

- >> **Stefan Mikołajczak**
- >> **ur. 26 października 1951 r., Krzyżanki**
- >> **pracownik umysłowy**
- >> **wybrany z listy SLD, w okręgu nr 2**
- >> **13.241 głosów**